

महाराष्ट्र विधानसभा

चौथे अधिवेशन, २०२०

अतारांकित प्रश्नोत्तरांची यादी

प्रश्नांची एकूण संख्या - ५०

अमरावती शहरात डेप्टी ग्राऊंड, वलगांव रोड येथे बीओटी तत्वावर
हॉकीचे स्टेडीयम उभे करण्याबाबत

(१) ५७५ (०९-०४-२०२०). श्रीमती सुलभा खोडके (अमरावती), श्री.विकास ठाकरे (नागपूर पश्चिम), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.हिरामण खोसकर (इगतपूरी) : सन्माननीय क्रीडा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) अमरावती शहरात डेप्टी ग्राऊंड, वलगांव रोड येथे बीओटी तत्वावर हॉकीचे स्टेडीयम उभे करण्याबाबत स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी मा.क्रिडा मंत्री यांच्याकडे माहे जानेवारी, २०२० मध्ये वा त्यादरम्यान निवेदन दिले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी करून उक्त निवेदनाच्या अनुषंगाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. सुनिल केदार (२९-०९-२०२०) : (१) याबाबतचे निवेदन आढळून आले नाही.

(२) व (३) प्रश्न उद्भवत नाही.

कर्जत (जि.रायगड) तालुक्यातील पाली भूतिवली लघुपाटबंधारे प्रकल्पात
बेकायदा मासेमारी केली जात असल्याबाबत

(२) ८११ (०९-०४-२०२०). श्री.कालीदास कोळंबकर (वडाळा) : सन्माननीय जलसंपदा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) कर्जत (जि.रायगड) तालुक्यातील पाली भूतिवली लघुपाटबंधारे प्रकल्पात बेकायदा मासेमारी केली जात असून धरण क्षेत्रात जाण्यास सक्त मनाई असतानाही अनेक जण अनधिकृतपणे प्रवेश करत असून याकडे पाटबंधारे विभागाचे दुर्लक्ष होत असल्याची बाब दिनांक ८ जानेवारी, २०२० रोजी त्यासुमारास निदर्शनास आली, हे खरे आहे काय,

वि.स. १६ (२)

(२) असल्यास, बेकायदा मासेमारी करणाऱ्यांवर कारवाई करण्याची मागणी स्थानिकांनी पाटबंधारे विभागाकडे केली आहे, हे खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणाची चौकशी करण्यात आली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले, तदनुषंगाने बेकायदा मासेमारी करणाऱ्यांविरोधात शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. जयंत पाटील (०१-१०-२०२०) : (१) हे खरे नाही.

(२), (३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**हिंगोली जिल्ह्यात ग्रामपंचायती अंतर्गत देण्यात आलेल्या मंजूर
विहिरींची कामे प्रलंबित असल्याबाबत**

(३) ९२२ (१४-०४-२०२०). **श्री.संतोष बांगर (कळमनुरी) :** सन्माननीय रोजगार हमी मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) हिंगोली जिल्ह्यात सार्वजनिक पाणी पुरवठ्यासाठी प्रत्येक ग्रामपंचायती अंतर्गत देण्यात आलेल्या मंजूर विहिरींपैकी २९८ विहिरींचे काम अद्याप सुरु झाले नसल्याचे माहे जानेवारी,२०२० मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, मंजूर विहिरींपैकी २९८ विहिरींची कामे सुरु न होण्याची कारणे काय आहेत,

(३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्याअनुषंगाने हिंगोली जिल्ह्यातील विहिरींची कामे तात्काळ सुरु करून विहिरींची कामे प्रलंबित ठेवणाऱ्या संबंधितांविरुद्ध कारवाई करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. संदीपानराव भुमरे (१७-०९-२०२०) : (१) व (२) होय, हे अंशतः खरे आहे.

हिंगोली जिल्ह्यात ८९ सार्वजनिक पाणी पुरवठा विहिरींची कामे सुरु झालेली नाहीत. त्यामध्ये ३३ विहिरींची कामे जलस्त्रोताच्या जवळ असल्याने, ३२ विहिरींची कामे जागेची तक्रार असल्यामुळे व २४ विहिरींची कामे मजुरांच्या काम मागणी नसल्यामुळे सुरु झालेली नाहीत. जलस्त्रोतांचा पाणीसाठा कमी झाल्यानंतर व मजुरांच्या उपलब्धतेनुसार विहिरींची कामे सुरु करण्यात येतील.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**खेटी (ता.पातूर, जि.अकोला) येथे महसूल विभागाच्या पथकाने
शेतक-यांना मारहाण केल्याबाबत**

- (४) १३९७ (२२-०३-२०२०). श्री.गोवर्धन मांगीलाल शर्मा (ऊर्फ) लालाजी (अकोला पश्चिम) : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
- (१) खेटी (ता.पातूर, जि.अकोला) येथील विश्वमित्र नदीपात्रात वाळूचे उत्खनन करणारे समजून दोन तरुण शेतक-यांना पातूरच्या महसूल विभागाच्या पथकाने मारहाण केल्याची घटना दिनांक ६ डिसेंबर, २०१९ रोजी वा त्यासुमारास घडली आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर शेतकरी हे कपाशी पिकांना पाणी देण्यासाठी जात होते परंतु महसूल पथकाने कोणतीही विचारपूस न करता थेट मारहाण केल्याने त्या शेतक-यांनी संबंधित पथकातील मारहाण करणाऱ्याविरोधात पोलीसात तक्रार दाखल केली आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, याबाबत चौकशी करून मारहाण करणाऱ्या संबंधितांविरोधात तसेच नदीपात्रात अवैध उत्खनन करणाऱ्या वाळू माफियाविरोधात शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

- श्री. बाळासाहेब थोरात (१४-०९-२०२०) : (१) व (२) अशी बाब निदर्शनास आली नाही.
- (३) पातूर तालुक्यात सन २०१९-२० मध्ये वाळूच्या अवैध उत्खनन व वाहतूकीच्या १५ प्रकरणी दंडात्मक कार्यवाही करून रु.९,९०,०४६/- इतकी रक्कम वसूल करण्यात आली आहे. तसेच ३ प्रकरणी गुन्हे दाखल करण्यात आले आहेत.
- (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**चिखली (जि. बुलढाणा) येथील कृषी अधिकारी कार्यालयाच्या जागेची
पी आर कार्डला नोंद घेणेबाबत**

- (५) २०७४ (२०-०३-२०२०). श्रीमती श्वेता महाले (चिखली) : सन्माननीय कृषी मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
- (१) चिखली (जि.बुलढाणा) येथील तालुका कृषी अधिकारी कार्यालयाच्या इमारत बांधकामाचा प्रस्ताव तयार असून ज्या जागेवर बांधकाम होणार आहे ती जागा कृषी विभागाच्या ताब्यात असून सदर जागेची नझूलच्या पी आर कार्डला नोंद नसल्याने बांधकाम सुरु करण्यात आले नाही, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर जागेची पी आर कार्डला कृषी विभागाची नोंद घेण्याची मागणी कृषी विभागामार्फत उप अधीक्षक भूमिअभिलेख, चिखली यांच्याकडे वारंवार करण्यात आली असून स्थानिक लोकप्रतिनिधी यांनी दिनांक २० डिसेंबर, २०१९ रोजी वा त्यासुमारास मा.मुख्यमंत्री यांच्याकडे लेखी स्वरूपात मागणी केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

वि.स. १६ (४)

(३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी करून चिखली येथील तालुका कृषी अधिकारी कार्यालयाच्या इमारतीचे बांधकाम सुरु करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दादाजी भुसे (२५-०९-२०२०) : (१) उप अधिक्षक भूमि अभिलेख चिखली यांचेकडील मिळकत पत्रिकेनुसार मौ.चिखली येथील शिट नं. १७ भूखंड क्रमांक १३१ क्षेत्रफळ ५७९८.३ चौ.मीटर जागा ही लोककर्म विभाग (सरकारी गोडावून) यांची आहे. सदर जागेवर सन १९८०-२००३ पर्यंत महाबीजचे गोडावून होते. सदर गोडावून दि.०१.११.२००३ पासून महाबीजकडून कृषि विभागाचे ताब्यात घेण्यात आली आहे.

(२), (३) व (४) सदर जागेच्या मिळकत पत्रिकेवर कृषि विभागाची नावाची नोंद घेण्याकरीता तालुका कृषि अधिकारी, चिखली यांनी उप अधिक्षक भूमि अभिलेख, चिखली यांचेमार्फत कार्यकारी अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम विभाग यांचेशी पत्रव्यवहार केला आहे. कार्यकारी अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, बुलढाणा यांनी सदर मिळकत हस्तांतरीत करण्याकरिता कृषि विभागाने जागा मागणीबाबतचा विहीत प्रस्ताव शासन स्तरावर सार्वजनिक बांधकाम विभागाकडे सादर करून मिळकत हस्तांतरणाचे आदेश प्राप्त करण्याबाबत कळविले आहे. त्यामुळे सद्यस्थितीत सदर जागा कृषि विभागाच्या ताब्यात असली तरी सार्वजनिक बांधकाम विभागाकडून मिळकत हस्तांतरणाचे आदेश प्राप्त झाल्यानंतरच तालुका कृषि अधिकारी, चिखली यांचे कार्यालयाच्या बांधकाम प्रस्तावास मंजूरी प्राप्त होणार आहे.

मलकापूर (जि.बुलढाणा) येथील तालुका क्रीडा संकुलामध्ये जलतरण तलाव, बॅडमिंटनचे वुडण कोर्ट नसल्यामुळे जलतरणपटू व बॅडमिंटन खेळाडूंची होत असलेली गैरसोय

(६) २२४५ (०९-०४-२०२०). श्री.राजेश एकडे (मलकापूर) : सन्माननीय क्रीडा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मलकापूर (जि. बुलढाणा) येथील तालुका क्रीडा संकुलामध्ये जलतरण तलाव, बॅडमिंटनचे वुडण कोर्ट नसल्यामुळे जलतरणपटू व बॅडमिंटन खेळाडूंची गैरसोय होत असल्याचे दिनांक १ नोव्हेंबर, २०१९ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, शालेय खेळाडूंसह हौशी जलतरणपटू व बॅडमिंटन खेळाडू यांची देखील सरावाची गैरसोय होत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, मलकापूर येथील तालुका क्रीडा संकुलामध्ये जलतरण तलाव व बॅडमिंटनचे उडण कोर्ट मंजूर करण्यासह रात्र कालीन स्पर्धा घेण्यासाठी मैदानामध्ये फ्लड लाईट लावणेबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. सुनिल केदार (२५-०९-२०२०) : (१) व (२) हे खरे नाही.

(३) सदर तालुका क्रीडा संकुलामध्ये वुडन कोर्टसह बॅडमिंटन हॉल व अन्य क्रीडा सुविधा व फ्लड लाईटची सुविधा उपलब्ध केल्या आहेत. तालुक्यातील महाविद्यालय व शाळा येथे उपलब्ध असलेल्या जलतरण सुविधेचा लाभ खेळाडू घेत आहेत.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

नांदुरा व मलकापूर तालुक्यातील पांदण रस्ते व शेत रस्त्यांची दुरावस्था झाल्याबाबत

(७) २२५२ (१४-०४-२०२०). श्री.राजेश एकडे (मलकापूर) : सन्माननीय रोजगार हमी मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) नांदुरा व मलकापूर (जि.बुलढाणा) या तालुक्यांत माहे ऑक्टोबर, २०१९ मध्ये वा त्यादरम्यान झालेल्या अतिवृष्टीमुळे पांदण व शेत रस्ते जलमय तसेच चिखलमय झाल्याचे दिनांक ३० ऑक्टोबर २०१९ रोजी व त्यासुमारास निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, शेतकरी आपल्या शेताच्या बांधावर पोहोचू न शकल्यामुळे पिकांचे मोठ्या प्रमाणात नुकसान झाले, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी करून नांदुरा व मलकापूर या तालुक्यांतील जलमय, चिखलमय तसेच खड्डे पडलेले पांदण व शेत रस्त्यांची दुरुस्ती करणेबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. संदीपानराव भुमरे (२९-०९-२०२०) : (१) अंशतः खरे आहे.

नांदुरा तालुक्यामध्ये ऑक्टोबर, २०१९ मध्ये अतिवृष्टी झालेली नाही. तथापि दि.३०.१०.२०१९ रोजी नांदुरा तालुक्यातील नांदुरा मंडळांतर्गत उदेपुर शिवारातील शेत रस्ता आणि निमगांव मंडळामध्ये निमगांव-नारायणपुर शिवारातील नदीपात्रातून असलेला शेत रस्ता जलमय तसेच चिखलमय झाल्याचे निदर्शनास आले होते.

मलकापूर तालुक्यात ऑक्टोबर, २०१९ मध्ये अतिवृष्टी झालेली होती तथापि पांदण व शेत रस्ते जलमय तसेच चिखलमय झाल्याची कोणतीही लेखी तक्रार उपविभागीय अधिकारी, मलकापूर कार्यालयास प्राप्त झालेली नाही.

(२) हे खरे नाही, पिकांचे नुकसान झाल्याबाबतची कोणतीही लेखी तक्रार प्राप्त झालेली नाही.

(३) पालकमंत्री पाणंद/शेत रस्ते योजनेंतर्गत सन २०१९-२० मध्ये नांदुरा तालुक्याकरीता रु.२१.५० लक्ष प्राप्त निधीमधून १५ गावातील १५ रस्त्यांसाठी रु.२१.४९ लक्ष निधी खर्च करण्यात आला आहे.

मलकापूर तालुक्याकरीता रु.२१.५० लक्ष प्राप्त निधीमधून एकूण १८ कि.मी. लांबीचे १५ रस्त्यांची कामे पूर्ण झालेली असून त्याकरीता रु.१३,९९,६००/- इतका निधी खर्च करण्यांत आलेला आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

पोलीस उपनिरीक्षक पदी निवड झालेल्या ६३६ उमेदवारांना प्रशिक्षणासाठी पाठविण्याबाबत

(८) २५१० (२२-०३-२०२०). श्री.रोहित पवार (कर्जत जामखेड) : सन्माननीय गृह मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) सन २०१६ मध्ये महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगामार्फत पोलीस उपनिरीक्षक पदासाठी परीक्षा घेण्यात आली होती, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, या परीक्षेत उपनिरीक्षक पदासाठी पात्र ठरलेल्या ६३६ उमेदवारांना अद्यापही प्रशिक्षणासाठी पाठविण्यात आले नाही, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, या ६३६ उमेदवारांना प्रशिक्षणासाठी पाठविण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. अनिल देशमुख (१८-०९-२०२०) : (१) होय.

(२), (३) व (४) महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगाने शिफारस केलेल्या ८२८ उमेदवारांना पोलीस उपनिरीक्षक पदाच्या प्रशिक्षणासाठी पाठविण्याची कार्यवाही पोलीस महासंचालक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांनी केलेली आहे.

दरम्यान पदोन्नतीतील आरक्षणाबाबत मा. उच्च न्यायालयाने दि. ०४/०८/२०१७ रोजी दिलेल्या निर्णयाच्या अनुषंगाने, मागासवर्ग प्रवर्गासाठी राखीव असलेल्या जागांवर त्या-त्या प्रवर्गातील उमेदवारांना प्रशिक्षणासाठी पाठविण्यात आल्याच्या कार्यवाहीविरुद्ध उद्भवलेल्या न्यायालयीन प्रकरणाच्या अनुषंगाने पोलीस उपनिरीक्षक मर्यादित विभागीय परीक्षा सन २०१६ मधील महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगाच्या शिफारस यादी व्यतिरिक्त २३० व त्यापेक्षा जास्त गुण प्राप्त झालेल्या ६३६ उमेदवारांना पोलीस उपनिरीक्षक पदावर नियुक्ती देण्याबाबतचा शासन निर्णय दि. २२/०४/२०१९ रोजी निर्गमित करण्यात आला आहे. या उमेदवारांना भविष्यात मर्यादित विभागीय परीक्षेच्या कोट्यात रिक्त होण्याच्या पदांवर टप्प्या-टप्प्याने सामावून घेण्याचे शासन निर्णय नमुद करण्यात आले आहे. त्याप्रमाणे पुढील कार्यवाही करण्यात येणार आहे.

**वस्त्रोद्योगाला नवसंजीवनी देण्यासाठी कर्जावरील व्याजात व
वीज दरात सवलत देण्याबाबत**

(९) २८९६ (१४-०४-२०२०). श्री.अनिल बाबर (खानापूर), श्री.विजयकुमार देशमुख (सोलापूर शहर उत्तर), श्री.महेश चौघुले (भिवंडी पश्चिम) : सन्माननीय वस्त्रोद्योग मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) वस्त्रोद्योगाला नवसंजीवनी मिळण्यासाठी नव्या वस्त्रोद्योग धोरणात सर्व प्रकारच्या कर्जावरील व्याजात पाच टक्के सवलत, वीज दरात प्रतियुनिट दोन रुपयांची सवलत आणि टफ योजनेत ३० टक्के अनुदान पूर्ववत देण्याचे प्रस्तावित असल्याबाबत माहे डिसेंबर,२०१९ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले,हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास,केंद्र सरकारकडून नवे वस्त्रोद्योग धोरण जाहिर करण्यात येणार आहे त्यामध्ये राज्य शासनाकडून उक्त सवलत मिळणेबाबत शिफारस करण्यात येणार आहे काय,

(३) असल्यास, सोलापूर शहरात यंत्रमाग धारक संघाने शासनाकडे टफ योजने बरोबरच यंत्रमाग उद्योजकांना निर्यात कर परताव्यासाठी केंद्र व राज्य सरकारकडे थकीत अनुदान मिळण्यासाठी पाठपुरावा केल्याचे दिनांक १ जानेवारी, २०२० रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(४) असल्यास, सोलापूर शहरातील तब्बल ५८ यंत्रमाग उद्योजकांचे पाच कोटी रुपये टफ अनुदान थकीत असून निर्यात क्षमता वाढविण्याकरिता ही योजना जाहीर केली असून रिबेट ऑफ स्टेट अँड सेंट्रल टॅक्सेस लेव्ही या योजनेअंतर्गत वस्त्रोद्योग विभागाने कोणता निर्णय घेतला आहे,

(५) असल्यास, भिवंडी तालुक्यात यंत्रमाग उद्योगासाठी ३० टक्के अनुदान देण्याची मागणी यंत्रमाग असोसिएशनने मा.वस्त्रोद्योग मंत्री महोदयांकडे माहे जानेवारी, २०२० मध्ये वा त्यादरम्यान केली असून यंत्रमाग व्यावसायिक यांना मिळणारे अनुदान हे मागील २ वर्षे देण्यात आले नाही, हे ही खरे आहे काय,

(६) असल्यास, वस्त्रोद्योग धोरणात व्याज, वीज दरात सवलत देण्यासह यंत्रमाग उद्योगासाठी अनुदान देण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(७) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय ओहत ?

श्री. अस्लम शेख (२१-०९-२०२०) : (१) राज्य शासनाकडून नव्या वस्त्रोद्योग धोरणात सर्व प्रकारच्या कर्जावरील व्याजात पाच टक्के सवलत, आणि नविन वस्त्रोद्योग धोरणानुसार वस्त्रोद्योग प्रकल्पांना त्यांच्या प्रकारानुसार २५ ते ४० टक्के भांडवली देय्य ठरते. त्याचप्रमाणे तसेच वस्त्रोद्योगांना त्यांच्या प्रकारानुसार वीज दरात प्रतियुनिट २ ते ३.७७ रुपयांची सवलत सुरु आहे. त्याचप्रमाणे राज्याच्या वस्त्रोद्योग धोरणातील योजना रोजगार निर्मातीशी संलग्न करण्याबाबतची बाब शासनाच्या विचाराधीन आहे. तसेच राज्य शासनाकडून केंद्र शासनाकडे कुठलीही शिफारस केलेली नाही.

(२) व (३) राज्य शासनाकडे प्रलंबित वस्त्रोद्योग प्रकल्पांचे व्याज अनुदान वितरीत करण्याबाबत बरेच वस्त्रोद्योग प्रकल्प तसेच त्यांच्या संघटना यांचे निवेदने शासनास प्राप्त झालेले आहेत. या योजनेखाली सोलापूरसह राज्यातील अन्य जिल्ह्यातील एकुण १८६७ मंजूर वस्त्रोद्योगांच्या रु. १९०८७.४६ लक्षांच्या प्रस्तावांना निधी वितरीत करणे बाकी होते. तथापी सन २०१९-२० मध्ये वित्त विभागाने या योजनेखाली खर्चासाठी रु. रु.४९,६१.७७ लक्ष इतकाच निधी उपलब्ध करून दिला होता. त्यामुळे विभागाने या उपलब्ध नियतव्ययातून सर्व प्रस्तावांना निधी वितरीत करता येईल अशा उच्चतम मर्यादेत एकुण रु. ४९,५९.२८ लक्ष निधी वितरीत केला आहे. तसेच निर्यात कर परतावा हा विषय केंद्र शासनाच्या आखत्यारीत येत असल्याने राज्य शासनाकडून त्यावर कार्यवाही करता येत नाही. त्याचप्रमाणे रिबेट ऑफ स्टेट अण्ड सेंट्रल टॅक्सेस या योजना केंद्र शासनाच्या आखत्यारीतील विषय असल्याने त्यावर राज्य शासनाकडून कुठलीही कार्यवाही करता येणार नाही.

(४), (५) व (६) व्याज अनुदान, वस्त्रोद्योगांना वीज अनुदान तसेच व्याज अनुदाना एवजी भांडवली अनुदान या योजनांखाली अनुदान वितरीत करणेबाबत वस्त्रोद्योगांच्या विविध संघटना /वस्त्रोद्योग प्रकल्प यांचेकडून शासनाकडे पाठपुरावा सुरु आहे. अनुदान मागणीसाठी वस्त्रोद्योग प्रकल्पांचे प्रस्ताव आयुक्त (वस्त्रोद्योग), तसेच शासन स्तरावर प्राप्त झालेले आहेत. या प्रस्तावांना निधी देण्यासाठी अतिरीक्त निधीची आवश्यकता आहे. कोविड-१९ या रोगामुळे उद्भवलेल्या परिस्थितीनुसार वित्त विभागाने विविध विभागाच्या कार्यक्रम खर्चात कपात केली आहे. त्यामुळे वस्त्रोद्योग विभागास वस्त्रोद्योगांच्या प्रस्तावांना निधी वितरीत करता येत नाही. त्यामुळे अतिरीक्त निधी उपलब्ध करून देण्याबाबत वित्त विभागाकडे पाठपुरावा सुरू आहे.

(७) प्रश्नच उद्भवत नाही.

सातबाऱ्यावर नाव नसणाऱ्या शेतकऱ्यांच्या पाल्याला अपघात विम्याचा लाभ देण्याबाबत

(१०) ३०९४ (०३-०४-२०२०). डॉ.देवराव होळी (गडचिरोली) : सन्माननीय कृषी मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) वीज पडून, साप चावून, पाण्यात बुडून इत्यादी प्रकारच्या दुर्घटनांमध्ये शेतकऱ्यांचा मृत्यू झाल्यास अपघात विमा दिला जातो, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, केवळ सातबाऱ्यावर नाव असणाऱ्या शेतकऱ्यांनाच त्याचा लाभ दिला जातो, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, सातबाऱ्यावर नाव नसणाऱ्या मात्र वडीलोपार्जित शेती करणाऱ्या शेतकऱ्यांच्या पाल्याचा शेतात अशा प्रकारच्या अपघाताने मृत्यू झाल्यास त्याच्या परिवारास अपघात विम्याचा लाभ दिला जात नाही, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी करून सातबाऱ्यावर नाव नसणाऱ्या शेतकऱ्यांच्या पाल्याला अपघात विम्याचा लाभ देण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दादाजी भुसे (२९-०९-२०२०) : (१) हे खरे आहे.

(२) हे अंशतः खरे आहे.

(३) हे खरे नाही.

शासन निर्णय क्र.शेअवि-२०१९/प्र.क्र.१९३/११-अ, कृषि व पदुम विभाग, दिनांक ३१.८.२०१९ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये वहितीधारक खातेदार शेतकऱ्यांच्या कुटुंबातील एका सदस्याला या योजनेचा लाभ देण्यात आला आहे. सदर योजनेची अंमलबजावणी दिनांक १०.१२.२०१९ रोजी पासून करण्यात येत आहे.

(४) गोपीनाथ मुंडे शेतकरी अपघात विमा योजनेतर्गत शेतकऱ्यांचे कुटुंब विमा छत्राखाली येत नसल्यामुळे त्यांच्या कुटुंबातील एखाद्या व्यक्तीचा अपघाताने मृत्यू झाल्यास अपंगत्व आल्यास सदर व्यक्तीसाठी विमा संरक्षण अनुज्ञेय नसल्यामुळे शेतकऱ्यांच्या कुटुंबियांना आर्थिक लाभ दिला जात नव्हता. सबब अशाप्रकारे अपघात झाल्यास शेतकरी व त्यांच्या कुटुंबियांना आर्थिक लाभ देता यावा याकरीता नव्याने प्रसिध्द झालेल्या कृषि गणना सन २०१५-१६ प्रमाणे निर्धारित केलेल्या सुमारे १.५२ कोटी वहितीधारक शेतकरी व वहितीधारक खातेदार म्हणून नोंद नसलेले शेतकऱ्यांच्या कुटुंबातील कोणत्याही एका सदस्याचा देखील सदरच्या विमा योजनेतर्गत समावेश करून एकूण ३.०४ कोटी जणांना सदर योजनेतर्गत विमा छत्र देऊन शासन निर्णय क्र.शेअवि-२०१९/प्र.क्र.१९३/११-अ, कृषि व पदुम विभाग, दिनांक ३१.८.२०१९ अन्वये योजना अधिक व्यापक व सर्वसमावेशक करण्यात आलेली आहे. सदर सुधारित योजनेची अंमलबजावणी दिनांक १०.१२.२०१९ पासून करण्यात येत आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील गड किल्ल्यांसाठी पहारेकरी उपलब्ध करून दुरुस्तीसाठी निधी देण्याबाबत

(११) ३२९४ (१३-०४-२०२०). श्रीमती मुक्ता टिळक (कसबापेठ), श्री.मिहीर कोटेचा (मुलुंड) :

सन्माननीय सांस्कृतिक कार्य मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील गड व किल्ल्यांचे शास्त्रशुध्द पध्दतीने संवर्धन व्हावे यासाठी शासनाने गड संवर्धन समितीची स्थापना केली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, समितीच्या शिफारशीनुसार राज्यातील ५१ राज्य संरक्षित स्मारकापैकी पहिल्या टप्प्यात १४ किल्ले व दुसऱ्या टप्प्यात १४ असे एकूण २८ किल्ल्यांच्या संवर्धनाचे काम सुरु करण्यात आले असून आतापर्यंत रू.८४.६९ कोटी इतका निधी खर्च करण्यात आलेला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, ९ किल्ल्यांवर ११ पहारेकरीच नियुक्त आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उर्वरित किल्ल्यांवर पहारेकरी तात्काळ नियुक्त करण्याबाबत तसेच उर्वरित निधी तात्काळ मिळण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. अमित विलासराव देशमुख (१३-१०-२०२०) : (१) होय.

(२) होय.

(३) होय.

(४) रिक्त पहारेकऱ्यांच्या पदावर बाह्ययंत्रणेचे कर्मचारी कार्यरत आहेत. राज्य संरक्षित स्मारकाच्या जतन व दुरुस्तीकरीता वेळोवेळी निधी उपलब्ध करून देण्यात येतो.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

कळंब (जि. यवतमाळ) तालुक्यातील क्रिडा संकुलाचे काम सुरु करण्याबाबत

(१२) ३३४६ (०९-०४-२०२०). डॉ.अशोक उईके (राळेगाव) : सन्माननीय क्रीडा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) कळंब (जि. यवतमाळ) नगरपंचायत येथील नागरीकांच्या प्राप्त निवेदनावरून तालुक्यात क्रिडांगण विकासा अंतर्गत सन २०१२ ते २०१३ मध्ये क्रिडा संकुल बांधकामाकरिता शासनाकडून निधी प्राप्त झाला, परंतु जिल्हा क्रिडा विभागाच्या मार्फत निधी प्राप्त असतांना क्रिडा संकुलाचे काम करण्यात आले नसल्याचे दिनांक १२ जानेवारी, २०२० रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, क्रिडा संकुल बांधकामाकरीता निधी मंजूर असतांना जिल्हा क्रिडा अधिकारी यांचे कडून संकुलाचे बांधकाम करण्याबाबत कोणतीही कार्यवाही झाली नाही, हे ही खरे आहे काय ,

(३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी करून कळंब येथील क्रिडा संकुलाचे मंजूर काम सुरु करण्याचे आदेश देवून त्याकडे दुर्लक्ष करणाऱ्या संबंधित अधिका-यावर कारवाई करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाचे कारणे काय आहेत ?

श्री. सुनिल केदार (२५-०९-२०२०) : (१) व (२) तालुका क्रीडा संकुलाचे काम सुरु झालेले नाही, हे खरे आहे.

(३) या तालुका क्रीडा संकुलासाठी उपलब्ध केलेली जागा खाजगी मालकीची असल्याने पर्यायी जागा उपलब्ध झाल्यानंतर पुढील उचित कार्यवाही करण्यात येत आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

धारावी (मुंबई) येथील ७५ टक्के वस्त्रोद्योगांच्या उत्पादनात घट झाल्याबाबत

(१३) ३३६९ (१६-०४-२०२०). श्री.राधाकृष्ण विखे-पाटील (शिर्डी) : सन्माननीय वस्त्रोद्योग मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) धारावी (मुंबई) येथे सुमारे ८०० पेक्षा अधिक वस्त्रोद्योग कारखाने असून या कारखान्यांवर अवलंबून असणाऱ्या दीड लाखांहून अधिक घरगुती छोट्या-मोठ्या व्यवसायांमध्ये ५० हजारांहून अधिक कारागीर तसेच अडीच लाखांहून अधिक कामगार काम करतात, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, मागील दीड वर्षात २५० कारखाने पूर्णतः बंद पडले असून २५० पेक्षा अधिक कारखाने डबघाईला आले असल्याचे धारावी मॅन्यूफॅक्चर्स असोसिएशनने माहे सप्टेंबर, २०१९ मध्ये वा त्यादरम्यान शासनाच्या निदर्शनास आणून दिले, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, धारावीच्या वस्त्रोद्योगामधील वार्षिक उत्पादन साडेपाच हजार कोटी रुपये असून मालाची मागणी ७५ टक्क्यांनी कमी झाल्याने सदर उत्पादन दीड हजार कोटींवर आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, धारावीमधील वस्त्रोद्योग कारखाने बंद पडू नये तसेच कामगार बेरोजगार होऊ नये म्हणून शासनाने कोणत्या उपाययोजना केल्या वा करण्यात येत आहेत,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. अस्लम शेख (११-०९-२०२०) : (१) वस्त्रोद्योग विभागाकडे याबाबतची नोंद झालेली नाही.

(२) नाही.

(३), (४) व (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यात शेतकरी हक्क आयोगाची स्थापना करण्याबाबत

(१४) ३५०९ (०४-०४-२०२०). डॉ.राहूल पाटील (परभणी), श्री.ज्ञानराज चौगुले (उमरगा), डॉ.बालाजी किणीकर (अंबरनाथ), श्री.सुनिल राऊत (विक्रोळी), श्री.संजय गायकवाड (बुलढाणा), अॅड.शहाजीबापू पाटील (सांगोले), श्री.किशोर पाटील (पाचोरा), श्री.सुनिल प्रभू (दिंडोशी) : सन्माननीय कृषी मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील शेतकऱ्यांचे हक्क आणि अधिकारांचे रक्षण व्हावे यासाठी राज्य शासनाने शेतकरी हक्क आयोगाची स्थापना करण्याबाबतचा प्रस्ताव मा. मुख्यमंत्री महोदयांना कृषी सल्लागार व शेतकरी नेते श्री किशोर तिवारी यांनी दिनांक ८ जानेवारी, २०२० रोजी वा त्यासुमारास दिला, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, सदरहू प्रस्तावाचे स्वरूप काय आहे व त्या अनुषंगाने राज्यात शेतकरी हक्क आयोगाची स्थापना करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, होणाऱ्या विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दादाजी भुसे (०६-१०-२०२०) : (१) होय हे खरे आहे.

दिनांक व सही नसलेले निवेदन मा. मुख्यमंत्री कार्यालयास दि. ९.३.२०२० रोजी प्राप्त झालेले असून या विभागास दि. ३०.६.२०२० रोजी प्राप्त झाले आहे

(२) व (३) सदर निवेदनामध्ये कृषि संकटाचे कारण व त्यावर एकात्मिक उपायासाठी पत पुरवठा धोरण, लागवडीचा खर्च वा शेतीमालाचे भाव, जलसंपत्तीचे समान वाटप तसेच पाऊसाचे व जमिनीखालच्या जलसंपत्तीचे नियंत्रण, पीकपध्दती, ग्रामीण जोड व्यवसाय व महिला तसेच युवकांच्या रोजगाराचा प्रश्न, सक्षम विपदा प्रबंधन प्रणाली, शेतीमाल संरक्षण व शेतीमाल साठवण प्रक्रिया व्यवस्था, आरोग्य व वन्यप्राणी- शेतकरी संघर्ष, पर्यावरणाच्या तसेच जागतिक धोरणांच्या अंमलबजावणीमुळे निर्माण झालेल्या समस्यांचे निवारण. इत्यादी क्षेत्रांत उपाययोजना करण्याचे प्रस्तावित करण्यात आले आहे.

यासंदर्भात नमूद करण्यात येतक की, शेतकऱ्यांच्या प्रश्नासंदर्भात राज्यामध्ये वेगवेगळ्या संघटना कार्यरत असून त्यांच्या मार्फत शेतकऱ्यांचे विविध प्रश्न हाताळले जातात. तसेच, शासनही यासंदर्भात सकारात्मक प्रतिसाद देत असते. निवेदनाच्या अनुषंगाने नमूद करण्यात येते की, मानवी हक्क आयोग हा सर्व मानवजातीसाठी असल्याने शेतकऱ्यांसाठी वेगळा हक्क / अधिकार आयोग स्थापन करण्याची आवश्यकता वाटत नाही

**उस्मानाबाद जिल्ह्यात गौण खनिज वसूलीकडे दुर्लक्ष करणाऱ्या
अधिकार्यांवर कारवाई करण्याबाबत**

(१५) ३६७८ (२३-०३-२०२०). श्री.कैलास घाडगे पाटील (उस्मानाबाद), डॉ.तानाजी सावंत (परांडा) : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) उस्मानाबाद जिल्ह्यात मोठ्या प्रमाणात राष्ट्रीय महामार्ग व राज्य मार्गाची नवीन कामे चालू असून त्यासाठी मोठ्या प्रमाणात अवैध वाळूची तस्करी होत असून वाहन चालकांकडून गैरमार्गाने हप्ते वसूल केले जात असल्याची बाब दिनांक २२ जानेवारी, २०२० रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, त्यावर उपाय म्हणून उस्मानाबाद जिल्ह्यातील ११ वाळू घाटांचे लिलाव करण्यात येणार आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, या प्रकरणी कोणती कारवाई करण्यात आली आहे तसेच या मार्गांच्या कामासाठी उत्खनन केलेल्या गौण खनिजासाठी किती दंड वसूल करण्यात आला आहे
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. बाळासाहेब थोरात (१४-०९-२०२०) : (१) अशा आशयाची बातमी स्थानिक वृत्तपत्रामध्ये दि.२२/१/२०२० रोजी प्रसिध्द झाली होती. त्यानुषंगाने जिल्हाधिकारी, उस्मानाबाद यांनी जिल्हा पोलीस अधीक्षक, उस्मानाबाद यांना आवश्यक त्या उपाययोजना करण्याबाबत कळविले आहे.

(२) उस्मानाबाद जिल्ह्यातील एकूण ३२ वाळूघाटांचे सर्वेक्षण तालुकास्तरीय तांत्रिक उपसमितीमार्फत करण्यात आले असून त्यापैकी २४ वाळूघाट योग्य ठरविण्यात आले आहेत. सदर वाळूघाटाकरीता पर्यावरण सल्लागार यांचेमार्फत मायनिंग प्लॅन, पर्यावरण अनुमती घेण्याची कार्यवाही सुरु आहे.

(३) उस्मानाबाद जिल्ह्यातील राज्य महामार्गाचे कामासाठी विनापरवाना गौण खनिज उत्खनन केल्याप्रकरणी कळंब-ढोकी रस्त्याचे कंत्राटदार यांना तहसिलदार, कळंब यांनी अनुक्रमे रु.२,९७,१९,२००/- व रु.७,४६,८८,८६३/- इतक्या दंडात्मक रक्कमेचे आदेश पारित करण्यात आले आहेत. तसेच कळंब-लातूर रस्त्याचे कामासाठी गौण खनिजाचे अवैध उत्खनन केल्याप्रकरणी संबंधित कंत्राटदार यांना तहसिलदार, कळंब यांनी रु.६८,१४,९२०/- इतक्या दंडात्मक रक्कमेचे आदेश पारित केले आहेत. सदर दंडाची रक्कम वसूल करण्याची कार्यवाही सुरु आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**सोनुर्ली (ता.केळापुर, जि.यवतमाळ) येथील शासकीय आदिवासी आश्रमशाळेतील
व्यायामशाळेचे साहित्य निकृष्ट दर्जाचे असल्याबाबत**

(१६) ३७७३ (०९-०४-२०२०). डॉ.अशोक उईके (राळेगाव) : सन्माननीय क्रीडा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) सोनुर्ली (ता.केळापुर, जि.यवतमाळ) येथील शासकीय आदिवासी आश्रमशाळेमध्ये प्रकल्प कार्यालय पांढरकवडा अंतर्गत शिक्षण घेत असलेल्या आदिवासी विद्यार्थ्यांसाठी नियमित व्यायाम करण्याकरिता परीसरामध्ये बसविण्यात आलेले व्यायामशाळेचे साहित्य निकृष्ट दर्जाचे असल्याचे दिनांक २८ डिसेंबर, २०१९ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प कार्यालयाकडून जिल्हातील प्रत्येक शासकीय आदिवासी आश्रमशाळेमध्ये व्यायामशाळा साहित्य बसविण्याकरिता निधी उपलब्ध करून देण्यात आला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले, त्यानुषंगाने संबंधित दोषी विरुध्द शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. सुनिल केदार (२५-०९-२०२०) : (१) नाही.

(२) होय.

जिल्ह्यातील ४ आदिवासी आश्रम शाळांमध्ये व्यायामशाळा साहित्याकरीता आदिवासी उपयोजनेतर्गत निधी देण्यात आला आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**पुणे जिल्ह्यातील दोंड, शिरूर आणि हवेली तालुक्यातील नदीपात्रामध्ये
अनधिकृत वाळू उपसा सुरु असल्याबाबत**

(१७) ३९४९ (२३-०३-२०२०). श्री.सुनिल कांबळे (पुणे कॅन्टोन्मेंट), श्री.चंद्रकांत (दादा) पाटील (कोथरुड) : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) दोंड (जि.पुणे) तालुक्यातील भीमा नदी पात्रातून अवैधरित्या वाळू उपसा करणाऱ्या फायबर बोट जिलेटिनच्या सहाय्याने महसूल विभागाने उडवून दिल्याची घटना माहे जानेवारी महिन्याच्या पहिल्या आठवड्यात घडली असून भीमा नदीच्या पात्रात होणाऱ्या वाळूच्या अवैध उपशाकडे महसूल विभागाचे लक्ष नसल्याने अनेक दिवसापासून शेकडो वाळू माफियांनी मोठ्या प्रमाणात वाळूचा उपसा केला आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, पुणे जिल्ह्यातील नदीपात्रातील वाळूचे लिलाव पर्यावरणाच्या परवानग्या अभावी न झाल्याने दोंड, शिरूर आणि हवेली तालुक्यातील नदीपात्रामध्ये अनधिकृत वाळू उपसा मोठ्या प्रमाणात सुरु असल्याची बाब माहे जानेवारी, २०२० मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आली, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, याबाबत चौकशी करून वाळू माफियांवर शासनाने कोणती कारवाई केली तसेच अनधिकृत वाळू उपसा थांबवण्यासाठी कोणत्या उपाययोजना केल्या वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. बाळासाहेब थोरात (१४-०९-२०२०) : (१), (२) व (३) दोंड तालुक्यातील भीमा नदी पात्रात अवैधरित्या वाळू उपसा करणाऱ्या फायबर बोट जिलेटिनच्या सहाय्याने महसूल विभागाने माहे जानेवारी महिन्याच्या पहिल्या आठवड्यात उडवून दिल्याची बाब निदर्शनास आली नाही. तथापि, माहे जानेवारी महिन्याच्या पहिल्या आठवड्यात दोंड तालुक्यातील भीमा नदीपात्रात वाळूचे अवैध उत्खनन करणाऱ्या एकूण २३ बोटींची भविष्यात अवैध वाळू उत्खनन करण्यास वापरता येणार नाही, अशा पध्दतीने मोडतोड करण्यात आली आहे.

पुणे जिल्ह्यातील नदी पात्रातील वाळू पाण्याखाली असल्याने मा.राष्ट्रीय हरित लवाद, नवी दिल्ली यांच्या आदेशानुसार पाण्याखालील वाळू उत्खनन करण्यास मनाई असल्याने पर्यावरण अनुमतीचे प्रस्ताव दाखल करता येत नाहीत, त्यामुळे लिलावप्रक्रिया करता येत नाही.

दोंड तालुक्यामध्ये माहे एप्रिल, २०१९ ते मे, २०२० पर्यंत अवैध वाळू वाहतूकीच्या ६८ प्रकरणी रु.१,११,९२,७२२/- इतकी दंडात्मक रक्कम वसूल करण्यात आली आहे. तसेच ११ प्रकरणी गुन्हे दाखल करण्यात आले आहेत.

शिरूर तालुक्यामध्ये माहे एप्रिल,२०१९ ते मार्च, २०२० या कालावधीत वाळूचे अवैध उत्खनन व वाहतूकीच्या १६७ प्रकरणी रु.१,३०,२१,०००/- इतकी दंडात्मक रक्कम वसूल करण्यात आली आहे. तसेच ४५ प्रकरणी गुन्हे दाखल करण्यात आले आहेत.

हवेली तालुक्यामध्ये माहे एप्रिल,२०१९ ते मे,२०२० अखेरपर्यंत अवैध वाळू वाहतूकीच्या २३ प्रकरणी रु.७४,०४,६६८/- इतक्या दंडात्मक रक्कम आकारण्यात आली असून रु.९,९३,८९३/- इतकी रक्कम वसूल करण्यात आली आहे. उर्वरित दंडाची रक्कम वसूल करण्याची कार्यवाही तहसीलदार, हवेली यांच्यामार्फत करण्यात येत आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राहाता (जि.अहमदनगर) तालुक्यातील शेतकऱ्यांना प्लॅस्टिक कागदाचे अनुदान देण्याबाबत

(१८) ४०१७ (१६-०४-२०२०). श्री.राधाकृष्ण विखे-पाटील (शिर्डी) : सन्माननीय रोजगार हमी मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मागेल त्याला शेततळे देण्याची योजना शासनाने सन २०१५ मध्ये वा त्यादरम्यान सुरु केली असुन सदर योजनेचे थोडक्यात स्वरुप काय आहे,

(२) असल्यास, सदर योजनेतर्गत राहाता (जि.अहमदनगर) तालुक्यातील ज्या शेतकऱ्यांनी शेततळे योजनेचा लाभ घेतला आहे, त्या शेतकऱ्यांना तळ्यामध्ये टाकावयाचे प्लॅस्टिकच्या कागदाचे अनुदान न मिळाल्याने तलावामध्ये पाणी साठविता येत नसल्यामुळे शेततळ्याचा वापर करता येत नसल्याचे माहे जानेवारी, २०२० मध्ये निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(३) असल्यास, याप्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यानुसार राहाता तालुक्यातील शेतकऱ्यांना प्लॅस्टिक कागदाचे अनुदान देण्याच्या दृष्टीने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. संदीपानराव भुमरे (२५-०९-२०२०) : (१) होय.

नियोजन विभागाच्या दिनांक १७ फेब्रुवारी, २०१६ च्या शासन निर्णयान्वये मागेल त्याला शेततळे योजना सुरु करण्यात आली.

(२) नाही.

(३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

रत्नागिरी जिल्ह्यात गौणखनिजाची वाहतूक करण्यासाठी

बारकोडची सक्ती करण्यात आल्याबाबत

(१९) ४११९ (२५-०३-२०२०). श्री.सुनील राणे (बोरीवली), अॅड.पराग अळवणी (विलेपार्ले), कॅप्टन आर. सेल्वन (सायन-कोळीवाडा), अॅड.आशिष शेलार (वांद्रे पश्चिम), श्री.अतुल भातखळकर (कांदिवली पूर्व) : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) रत्नागिरी जिल्ह्यात गौणखनिजची वाहतूक करण्यासाठी बारकोडची सक्ती करण्यात आली असून त्यासाठी सन २०१३ च्या नियमानुसार अंमलबजावणी होणे गरजेचे असतांनाही अंमलबजावणी होत नसल्याचे माहे जानेवारी, २०२० मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, यामुळे शासनाचा महसूलही बुडत आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय,
- (४) असल्यास, बारकोडची पध्दती अवलंबण्यास दिरंगाई करण्याची कारणे काय व यांस जबाबदार असणा-या अधिका-यांवर शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. बाळासाहेब थोरात (१४-०९-२०२०) : (१) महाराष्ट्र गौण खनिज उत्खनन (विकास व विनियमन) नियम, २०१३ मधील ७८ मध्ये दि.१२/१/२०१८ रोजीच्या अधिसूचनेन्वये गौण खनिजाची वाहतूक करण्यासाठी वाहतूक पासबाबत केलेल्या सुधारणेनुसार रत्नागिरी जिल्ह्यात गौण खनिजाची वाहतूक करण्यासाठी बारकोडची सक्ती करण्यात आली असून त्याची अंमलबजावणी करण्यात येत आहे.

- (२) अशी बाब निदर्शनास आली नाही.
- (३), (४) व (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

ठिबक सिंचन अनुदानाची १० वर्षाची अट शिथिल करण्याबाबत

(२०) ४२१५ (०४-०४-२०२०). श्री.चिमणराव पाटील (एरंडोल) : सन्माननीय कृषी मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यातील शेतक-यांना ठिबक सिंचन अनुदान मिळण्यासाठी असलेली ७ वर्षाची अट रद्द करून १० वर्षाची अट करण्यात आली आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, दुष्काळ, अवकाळी पाऊस, गारपीठ इत्यादी विविध नैसर्गिक आपत्तीत सापडलेल्या शेतक-यांना विविध समस्यांचा सामना करावा लागत असल्यामुळे शेतक-यांना दिलासा मिळण्यासाठी ठिबक सिंचन अनुदानाची १० वर्षाची अट शिथिल करून पुन्हा पुर्ववत ७ वर्षाची अट करण्याबाबत शासन निर्णयात्मक कार्यवाही कधी करणार आहे,
- (३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी करून ठिबक सिंचन अनुदानाची १० वर्षाची अट शिथिल करून पुन्हा पुर्ववत ७ वर्षाची करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दादाजी भुसे (०५-१०-२०२०) : (१), (२) व (३) दि.३० ऑगस्ट, २०१९ च्या शासन निर्णयान्वये सूक्ष्म सिंचन संच बसविलेल्या शेतकऱ्यांना पुन्हा योजनेचा लाभ घेण्यासाठी १० वर्षांची कालमर्यादा निश्चित करण्यात आली होती. दि.२४ फेब्रुवारी, २०२० च्या शासन निर्णयान्वये सदर कालमर्यादा ७ वर्षांची करण्यात आली आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**बोरिवली (मुंबई) येथील नॅशनल पार्क हायवेवर वाहतुकीची कोंडी
सोडविण्याकरिता ट्राफिक सिग्नल बसविण्याबाबत**

(२१) ४२५० (१४-०३-२०२०). श्री.प्रकाश सुर्वे (मागाठाणे), श्री.सुनील राणे (बोरीवली) :
सन्माननीय गृह मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) बोरिवली, मुंबई येथील नॅशनल पार्क, कुलुपवाडी हायवेवरील वाहतुकीची कोंडी सोडविण्याकरिता ट्राफिक सिग्नल बसविण्याबाबत स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी दिनांक १३ जून, २०१७ पासून वारंवार पोलिस सह आयुक्त (वाहतूक), वरळी, मुंबई यांच्याकडे लेखी मागणी केली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) तसेच मुंबई उपनगरातील बोरिवली पश्चिम येथील स्वयंभू गणेश मंदिर वज्रिरा नाका येथे दर मंगळवार व संकष्टी चतुर्थी निमित्ताने होणारी गर्दी लक्षात घेता पोलिस व वाहतूक अधिकारी यांना बंदोबस्त ठेवण्याबाबत स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी दिनांक २५ डिसेंबर, २०१९ रोजी वा त्या सुमारास वरिष्ठ पोलिस निरीक्षक, बोरिवली पोलिस ठाणे, बोरिवली- प. मुंबई यांना लेखी निवेदन दिले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, या निवेदनानुसार शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. अनिल देशमुख (२१-०९-२०२०) : (१) व (२) हे खरे आहे.

(३) स्थानिक लोकप्रतिनिधींच्या निवेदनाच्या अनुषंगाने कुलुपवाडी, नॅशनल पार्क बोरिवली हायवेवरील वाहतूकीची कोंडी सोडविण्याकरिता ट्राफिक सिग्नल बसविण्याबाबत वाहतूक पोलिस मुख्यालयाकडून मुंबई महानगरपालिकेस अनुक्रमे दि.१६.०३.२०१८ व दि.१०.०९.२०१९ रोजी "ना हरकत" प्रमाणपत्र देण्यात येऊन त्या ठिकाणी नविन सिग्नल यंत्रणा बसविण्याबाबतची कार्यवाही करण्याबाबत कळविण्यात आले आहे.

मुंबई उपनगरातील बोरिवली-प. येथील स्वयंभू गणेश मंदिर वज्रिरा नाका येथे बंदोबस्ताकरीता पोलिस रायडरची नियुक्ती करण्यात आली आहे. स्वयंभू गणेश मंदिर वज्रिरा नाका येथे वाहतूकी कोंडी होऊ नये याकरीता वरिष्ठ पोलिस निरीक्षक गस्ती दरम्यान वारंवार सदर ठिकाणी भेट देऊन तेथे नियुक्त पोलिस कर्मचाऱ्यांना सुचना देतात.

तसेच मंगळवार व संकष्टी चतुर्थी दिवशी वाज्रिरा नाका येथे आवश्यकतेनुसार अतिरिक्त पोलिस कर्मचारी नेमण्यात येतात.

(४) प्रश्नच उद्भवत नाही.

बार्शी (जि.सोलापूर) शहरातील उस्मानाबाद जनता सहकारी बँकेवर दरोडा टाकल्याबाबत

(२२) ४४९८ (२४-०३-२०२०). श्री.राम सातपुते (माळशिरस) : सन्माननीय गृह मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) बार्शी (जि.सोलापूर) शहरातील उस्मानाबाद जनता सहकारी बँकेवर दरोडा टाकून अज्ञात चोरांनी ६८ लाख ४३ हजार ८०० रुपये चोरी केल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, या प्रकरणी पोलिसांनी दोन अज्ञात व्यक्तींना अटक केली असून पुढे कोणतीही कारवाई केल्याचे दिसून येत नाही, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, या दोन अज्ञात व्यक्तींवर कोणता गुन्हा दाखल केला आहे व तपासात होणाऱ्या दिरंगाईची कारणे काय आहेत ?

श्री. अनिल देशमुख (०१-१०-२०२०) : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) व (३) दि.१४/१२/२०१९ ते दि.१६/१२/२०१९ रोजी दरम्यान अज्ञात चोरट्यांनी बँकेमधील लोखंडी कपाटे बनावट चावीने उघडून त्यातील बँकेच्या तिजोरीच्या चाव्या काढून तिजोरीमधील ६८,४३,८००/- रु किंमतीचा मुद्देमाल चोरून नेले प्रकरणी बँक मॅनेजर, उस्मानाबाद जनता सहकारी बँक, बार्शी यांच्या फिर्यादीवरून बार्शी शहर पोलीस स्टेशन येथे दि.१६/१२/२०१९ रोजी गु.र.नं. ८९५/२०१९ भा.दं.वि.सं. कलम ४५७, ३८० प्रमाणे अज्ञात आरोपींविरुद्ध गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे.

सदर प्रकरणाच्या तपासामध्ये बँकेतील एका कर्मचारी व इतर एक इसमांनी गुन्हा केल्याचे उघड झाले असून त्यांना अटक करण्यात आली आहे. त्यांच्याकडून रुपये ६७,००,०००/- मेमोरंडम पंचनामेप्रमाणे रक्कम हस्तगत केली असून सदर रक्कम मा. न्यायालयाच्या आदेशानुसार बँकेच्या ताब्यात देण्यात आलेली आहे. तपासादरम्यान आरोपी बँकेतील कर्मचारी असल्याचे निष्पन्न झाल्याने व गुन्हा दोघांनी संगनमतांनी केला असल्याने गुन्हायत भा.दं.वि.सं. कलम ३८१ व ३४ वाढीव लावण्यात आले आहेत. आरोपींविरुद्ध मा.न्यायालयात दोषारोपपत्र दाखल करण्यात आले आहे.

सायने (ता.मालेगाव, जि.नाशिक) येथे महसूल विभागाच्या पथकावर

गौण खनिज माफीयांनी दगडफेक केल्याबाबत

(२३) ५६५३ (२५-०३-२०२०). श्रीमती सीमा महेश हिरे (सीमाताई) (नाशिक पश्चिम) : सन्माननीय गृह मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) सायने (ता.मालेगाव, जि.नाशिक) येथे खाणपट्ट्यांच्या तपासणीसाठी गेलेल्या जिल्हा खनिकर्म अधिका-याच्या नेतृत्वाखालील महसूल विभागाच्या पथकावर अवैध उत्खनन करणाऱ्या गौण खनिज माफीयांनी दगडफेक करित हल्ला केल्याचे माहे जानेवारी, २०२० मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

वि.स. १६ (१९)

- (२) असल्यास, गौण खनिजाचे उत्खनन करणा-या माफीयांकडून यापूर्वी देखील महसुल विभागातील अधिका-यांवर अनेक गंभीर स्वरुपाचे हल्ले झाले असल्याने महसुल प्रशासनाच्या सुरक्षेचा प्रश्न निर्माण झाला आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, या संपूर्ण प्रकरणाची चौकशी करून दोषींवर शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे तसेच अधिकाऱ्यांच्या सुरक्षेबाबत कोणत्या उपाययोजना करण्यात येणार आहे ?

श्री. अनिल देशमुख (२२-०९-२०२०) : (१) होय.

(२) होय.

- (३) गौण खनिजाचे उत्खनन करणा-या माफीयांकडून महसुल विभागातील अधिकारी व कर्मचारी यांच्यावर सन २०१७ ते सन २०१९ मध्ये झालेल्या हल्ल्याबाबत खालील प्रमाणे गुन्हे दाखल आहेत :-

वर्ष	दाखल गुन्हे	उघड गुन्हे	अटक आरोपी
२०१७	७	६	२३
२०१८	८	८	२२
२०१९	५	५	१०

**उस्मानाबाद जिल्ह्यात महात्मा गांधी ग्रामीण रोजगार हमी योजनेतर्गत
शेत रस्त्यांची कामे सुरु ठेवण्याबाबत**

- (२४) ५७४४ (१६-०४-२०२०). श्री.कैलास घाडगे पाटील (उस्मानाबाद) : सन्माननीय रोजगार हमी मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
- (१) उस्मानाबाद जिल्ह्यात माहे एप्रिल २०१४ ते ऑक्टोबर २०१९ या कालावधीत महात्मा गांधी ग्रामीण रोजगार हमी योजनेत पूर्ण झालेल्या व चालू असलेल्या शेत रस्त्यांच्या कामाची तालुका निहाय तपशीलवार आकडेवारी काय आहे,
- (२) असल्यास, या पाच वर्षात सदरहू योजनेचे पोर्टल अनधिकृतरित्या बंद करून योजनेच्या जबाबदार अधिकाऱ्यांनी ग्रामीण शेत रस्त्यांची कामे मंजूर केली नाही, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उस्मानाबाद जिल्ह्यात महात्मा गांधी ग्रामीण रोजगार हमी योजनेतर्गातील शेत रस्त्यांची कामे सुरु ठेवण्याबाबत उपाययोजना करून ग्रामीण भागातील बेरोजगार नागरिकांना कामापासून वंचित ठेवणाऱ्या तसेच योजनेकडे दुर्लक्ष करणाऱ्या अधिकाऱ्यांवर कारवाई करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. संदीपानराव भुमरे (१४-०९-२०२०) : (१) उस्मानाबाद जिल्ह्यातील माहे एप्रिल २०१४ ते ऑक्टोबर २०१९ या कालावधीतील शेत रस्त्यांच्या कामांची तालुकानिहाय तपशीलवार आकडेवारी पुढीलप्रमाणे आहे :-

माहे एप्रिल २०१४ ते ऑक्टोबर २०१९ दरम्यान		
तालुका	एकूण पूर्ण कामांची संख्या	प्रगतीपथावरील एकूण अपूर्ण कामांची संख्या
उस्मानाबाद	७९	४०
तुळजापूर	१६४	३३
उमरगा	७५	८१
लोहारा	१९७	२४
भूम	२५४	३२
परंडा	३७१	१८१
कळंबा	७११	०६
वाशी	२४२	२२५
एकूण	२०९३	६२२

(२) हे खरे नाही.

(३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**वर्धा जिल्ह्यातील कामगार अधिकारी कार्यालयातील
अधिकारी व कर्मचाऱ्यांच्या गैरवर्तनाबाबत**

(२५) ५८७३ (०३-०४-२०२०). श्री.समीर कुणावार (हिंणघाट) : सन्माननीय कामगार मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) वर्धा जिल्ह्यातील कामगार अधिकारी कार्यालयातील अधिकारी व कर्मचाऱ्यांच्या गैरवर्तनामुळे कामगारांनी मा.पालकमंत्री यांना माहे जानेवारी, २०२० मध्ये वा त्यादरम्यान निवेदनान्वये तक्रार केली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणी अधिकारी / कर्मचारी यांनी करावयाची शिष्यवृत्ती अनुदान नवीन ओळखपत्र, ओळखपत्राचे नुतनीकरण अशी कामे दलालामार्फत परस्पर केली जात असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर प्रकरणाची शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दिलीप वळसे-पाटील (०९-१०-२०२०) : (१) हे खरे आहे. दि.२४.०१.२०२० रोजी श्री.बंडुजी वासेकर व इतर यांनी मा. पालकमंत्री , वर्धा जिल्हा यांना अशा स्वरूपाची तक्रार दिलेली आहे.

(२) हे खरे नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

यंत्रमागधारकांना दिलासा देण्याच्या दृष्टीने उपाययोजना करण्याबाबत

(२६) ७२३८ (१६-०४-२०२०). श्री.झीशान सिद्दिकी (वांद्रे पूर्व), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी) : सन्माननीय वस्त्रोद्योग मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) देशांतर्गत बाजारपेठेत मालाला भाव नसणे, निर्यातीचे प्रमाण कमी, नफापेक्षा तोटा अधिक होत असल्यामुळे कामगारांची रोजंदारी धोक्यात आल्याने दीड ते दोन लाख यंत्रमागधारक भिवंडी, जि. ठाणे येथून निघून गेल्याचे भिवंडी पद्मानगर पॉवरलून असोसिएशनने माहे सप्टेंबर, २०१९ मध्ये वा त्यादरम्यान शासनाच्या निदर्शनास आणून दिले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, यंत्रमाग बंद पडल्याने लाखो कामगार बेरोजगार झाले आहेत, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, या प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यानुसार यंत्रमागधारकांना दिलासा देण्याच्या दृष्टीने कोणती उपाययोजना केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. अस्लम शेख (१४-०९-२०२०) : (१) हे खरे नाही.

(२) नाही.

(३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

सडक-अर्जुनी (जि.गोंदिया) तालुक्यात अवैध वाळु उपसा होत असल्याबाबत

(२७) ९३४३ (२९-०५-२०२०). श्री.मनोहर चंद्रिकापूरे (अर्जुनी-मोरगांव), श्री.राजू कारेमोरे (तुमसर), श्री.इंद्रनिल नाईक (पुसद) : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) सडक-अर्जुनी (जि.गोंदिया) तालुक्यातील वनविभागाच्या अंतर्गत येणाऱ्या वडेगांव, केसरवाडा, सालेटोला, घाटबोरी, या वाळु घाटातुन रात्रीच्या सुमारास वाळुतस्करी होत असल्याची बाब माहे मे, २०२० मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, याकडे संबंधित वनपरिक्षेत्र अधिकारी यांचे अक्षम्य दुर्लक्ष झाले असून वाळु तस्करी करणाऱ्यांना संबंधित विभागाचे अभय असल्याचे तसेच या वाळु तस्करीमुळे शासनाचा लाखो रुपयांचा महसूल बुडत आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय,
- (४) असल्यास, त्यानुसार या प्रकरणी संबंधितांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. बाळासाहेब थोरात (१४-०९-२०२०) : (१), (२) व (३) सडक-अर्जुनी (जि.गोंदिया) तालुक्यातील वनपरिक्षेत्रांतर्गत येणाऱ्या वडेगाव, केसलवाडा, घाटबोरी या क्षेत्रात वाळूघाट नाहीत. तसेच वनपरिक्षेत्रांतर्गत सालईटोला क्षेत्रात छोटे नाले असून त्यामध्ये वाळू अत्यल्प प्रमाणात आहे.

सडक-अर्जुनी वनपरिक्षेत्रात वन विभागाचे अधिकारी/कर्मचारी सतत गस्त करीत असून माहे मे,२०२० मध्ये वा त्या दरम्यान वन विभागाच्या अंतर्गत क्षेत्रातील नाल्यामधून वाळूचे अवैध उत्खनन व वाहतूक झाल्याची बाब निदर्शनास आली नाही.

तथापि, वनक्षेत्र सडक-अर्जुनीमार्फत मागील ३ वर्षांच्या कालावधीत वाळूच्या अवैध वाहतूकीच्या ४ प्रकरणी वनगुन्हे दाखल करण्यात आले आहेत.

(४) व (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**साखरीआगर (ता.गुहागर, जि.रत्नागिरी) येथील मच्छिमारांच्या
जेटीचे बांधकाम पुर्ण करण्याबाबत**

(२८) १०५६८ (०५-०६-२०२०). श्री.भास्कर जाधव (गुहागर) : सन्माननीय मत्स्यविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) साखरीआगर (ता.गुहागर, जि.रत्नागिरी) येथील राष्ट्रीय कृषि विकास योजनेतर्गत सन २०१२-१३ मध्ये मंजूर झालेल्या तसेच मच्छिमारांची उपजिविका अवलंबून असलेल्या मच्छिमार जेटीचे काम मागील ५ वर्षांपासून अर्धवट स्थितीत बंद असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर जेटीचे बांधकाम पूर्णत्वास जावे यासाठी दिनांक २४ जून २०१९ रोजी मा. मत्स्यव्यवसाय विकास मंत्री यांच्या उपस्थितीत झालेल्या बैठकीत निधीची उपलब्धता असल्याने तात्काळ काम सुरु करण्याचे निदेश मा. मंत्री महोदय यांनी संबंधित अधिकाऱ्यांना दिले होते, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, मा.मंत्री महोदयांच्या बैठकीत झालेल्या निर्णय व आदेशानुसार सदरहू मच्छिमार जेटीचे काम सुरु करण्यात आले आहे काय आणि कामाची सद्यःस्थिती काय आहे,

(४) अद्याप काम सुरु झाले नसल्यास विलंब करणाऱ्या संबंधित अधिकाऱ्यांवर कारवाई करण्यासह मच्छिमार जेटीचे काम तात्काळ सुरु करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. अस्लम शेख (१५-१०-२०२०) : (१) सदर कामास माहे ऑक्टोबर २०१२ मध्ये सुरवात करतेवेळी निवडलेल्या जागेवर काम सुरु करू देण्यास मच्छिमारांनी तीव्र विरोध केला. तदनंतर कामाची जागा स्थानिक लोकांच्या मागणीनुसार स्थानांतरीत करण्यात येऊन, सुधारित आराखड्यास मे २०१३ रोजी सी.डब्ल्यू.पी.आर.एस. पुणे यांचेकडून मंजूरी प्राप्त झाली. त्यानुसार कामाचा मांडणी आराखड्यास मुख्य अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, (विप्र) मुंबई यांची

जानेवारी २०१४ रोजी मान्यता मिळाली. मंजूर मांडणी नकाशानुसार प्रस्तावित जेटीच्या जागेवरील चाचणी छिद्रे निष्कर्षानुसार आर. सी. सी. संकल्पन करण्यात आले आहे. सदर ठिकाणी ९० मीटर संरक्षण भिंतीचे काम झालेले आहे. ठेकेदारांने एप्रिल २०१३ पासून काम बंद केल्याने निविदा शर्तीनुसार ठेकेदारावर दंडात्मक कार्यवाही करण्यात आलेली आहे. तसेच ठेकेदाराने कामात प्रगती न राखल्याने निविदा शर्त खंड ३ (क) नुसार काम काढून घेणेबाबत कार्यवाही सुरु केली आहे. दरम्यान शासन पर्यावरण विभाग पत्रक्र दि. १९/०५/२०१६ नुसार सदर कामांस सागरी नियमन क्षेत्र प्राधिकरण व पर्यावरण विभागाची परवानगी घेतली नसल्यामुळे काम स्थगित का करू नये याबाबत नोटीस प्राप्त झाल्यामुळे सद्यःस्थितीत काम बंद आहे.

(२) व (३) दि. २४ जून २०१९ रोजी बैठकीमध्ये सदर काम पर्यावरण विभागाच्या आवश्यक त्या मंजूरी नंतर त्वरीत सुरु करणेबाबत मा. मंत्री महोदयांनी निर्देश दिले होते. मा. मंत्री महोदयांच्या निर्देशास अनुसरून पत्तन अभियंता रत्नागिरी यांनी सल्लागार यांची नेमणूक केली व पर्यावरण आघात अहवाल तयार करून महाराष्ट्र सागरी नियमन क्षेत्र प्राधिकरणाकडे ना हरकत प्रमाणपत्र प्राप्त करण्यासाठी दि. २४/०१/२०२० रोजी प्रस्ताव सादर केला आहे. ना हरकत प्रमाणपत्र प्राप्त होताच काम सुरु करण्यात येणार आहे.

(४) व (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**पालघर जिल्ह्यातील सफाळ्याच्या पश्चिमेला असलेल्या कोळंबी प्रकल्पातून
कोळंबीची चोरी होत असल्याबाबत**

(२९) ११५५७ (१३-०९-२०२०). अॅड.आशिष शेलार (वांद्रे पश्चिम), अॅड.पराग अळवणी (विलेपार्ले), श्री.संजय केळकर (ठाणे), कॅप्टन आर. सेल्वन (सायन-कोळीवाडा), श्रीमती मनिषा चौधरी (दहिसर), श्री.देवेंद्र फडणवीस (नागपूर दक्षिण पश्चिम), श्री.चंद्रकांत (दादा) पाटील (कोथरुड), श्रीमती यामिनी यशवंत जाधव (भायखळा) : सन्माननीय गृह मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) पालघर जिल्ह्यातील सफाळेच्या पश्चिमेला दातिवरे, खर्डी, जलसार टेंभी खोडावे वेढ, विलंगी, डोंगरे त्याचप्रमाणे माहीम व केळवे परिसरातील गावालगत सुमारे पाच हजार एकर क्षेत्र खार जमिनीचे असून या क्षेत्रातील जवळपास लहान-मोठ्या ३५० कोळंबी प्रकल्पात कोळंबी उत्पादन घेण्याआधीच लाखो रुपयांच्या कोळंबीची चोरी होत असल्याचे दिनांक २४ जून, २०२० रोजी वा त्या सुमारास निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर चोरीला गेलेली कोळंबी विरार, वसई व सफाळे येथील मासळीबाजारात विक्रीसाठी नेली जात असून यासंदर्भात सफाळे व केळवे पोलिसांकडे अनेकदा तक्रारी केल्या असतानाही कोणतीही कारवाई केली जात नसल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय,

(४) असल्यास, चौकशीनुसार या प्रकरणी संबंधित दोषींवर शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. अनिल देशमुख (०७-१०-२०२०) : (१) अंशतः खरे आहे.

पालघर जिल्ह्यात सफाळा व केळवे पोलीस ठाण्याच्या हद्दीत एकूण ३९ कोळंबी प्रकल्प आहेत. कोळंबीची चोरीप्रकरणी सन २०१४ ते आजपावेतो सफाळा पोलीस ठाणे येथे ४ गुन्हे व केळवा पोलीस ठाणे येथे ८ गुन्हे असे एकूण १२ गुन्हे दाखल करण्यात आले आहेत.

(२) हे खरे नाही.

(३) व (४) सदर प्रकाराबाबत फिर्यादी यांनी दिलेल्या फिर्यादी वरून सफाळा पोलीस ठाणे येथील ४ गुन्ह्यापैकी एका गुन्ह्यात मा.न्यायालयाने आरोपींना निर्दोष मुक्त केले आहे व एका दावा मा.न्यायालयात प्रलंबित आहे. तसेच दोन गुन्ह्यात आरोपी सापडून आलेले नाहीत. तसेच केळवा पोलीस ठाणे येथील ८ गुन्ह्यापैकी एका गुन्ह्यात मा.न्यायालयाने आरोपींना शिक्षा सुनावली आहे. व एका दावा मा.न्यायालयात प्रलंबित असून १ गुन्ह्यात आरोपी सापडून आलेले नाहीत. उर्वरित ५ गुन्ह्यांचा तपास केळवा पोलीस ठाणे यांच्यास्तरावर चालू आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

गोंदिया जिल्ह्यातील जाँब कार्डधारक मनरेगा मजुरांना रोजगार उपलब्ध करून देण्याबाबत

(३०) ११६१६ (१२-०८-२०२०). श्री.मनोहर चंद्रिकापूरे (अर्जुनी-मोरगांव) : सन्माननीय रोजगार हमी मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) गोंदिया जिल्ह्यातील अडीच लाख जाँब कार्डधारक मनरेगा मजुरांपैकी फक्त ७०५४ मजुरांना मनरेगाचे काम मिळाले असल्याचे माहे मे, २०२० मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, टाळेबंदीच्या काळात जिल्ह्यातील सुमारे ५४५ ग्रामपंचायतीमध्ये सोशल डिस्टसिंग, सॅनिटायझर व आरोग्य विषयक काळजीच्या संदर्भातील कामे जाँब कार्डधारकांना मिळत नसल्याचे निदर्शनास आले, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, टाळेबंदीमुळे संचारबंदी असल्याने कामे सुरु करण्याकरिता जिल्हा प्रशासनाकडून अक्षम्य दुर्लक्ष झाले असून मजुरांच्या रोजगारासंबंधात निर्णय न घेतल्याने जिल्हा प्रशासनात नियोजनाचा अभाव असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्याअनुषंगाने गोंदिया जिल्ह्यातील जाँब कार्डधारक मनरेगा मजुरांना रोजगार उपलब्ध करून देण्यासह मजुरांच्या रोजगारा संदर्भात निर्णय न घेणाऱ्या संबंधितांवर कारवाई करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबनाची कारणे काय आहेत ?

श्री. संदीपानराव भुमरे (१५-०९-२०२०) : (१), (२) व (३) हे खरे नाही.

(४) व (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**कोल्हापूर जिल्हयातील कृषी सेवा केंद्र टंचाई भासवून जादा दराने व लिंकिंगद्वारे
युरियाची विक्री करत असल्याबाबत**

(३१) ११७१९ (१७-०७-२०२०). श्री.राजू (बाबा) जयवंतराव आवळे (हातकणंगले) :

सन्माननीय कृषी मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) कोल्हापूर जिल्हयातील गोदामात सुमारे पाच हजार टन जादा युरिया असतानाही कृषी सेवा केंद्र चालक टंचाई असल्याचे भासवून जादा दराने व लिंकिंगद्वारे युरियाची विक्री करत असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, कृषी अधीक्षक श्री. ज्ञानेश्वर वाकोरे यांनी वेशांतर करून कृषी सेवा केंद्र व संघाच्या केंद्रावर छापे टाकल्यानंतर लिंकिंगद्वारे आणि जादा दराने खतांची विक्री होत असल्याचे आढळून आले असून, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, तालुका पातळीवरील कृषी अधिकारी आणि कृषी सेवा केंद्र चालक यांचे संगनमत असल्याने जाणीवपूर्वक दुर्लक्ष केल्याचे प्रकारही जिल्हयात घडत आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्याअनुषंगाने संबंधित दोषी कृषी सेवा केंद्र चालक व कृषी अधिकारी यांच्यावर कारवाई करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दादाजी भुसे (२५-०९-२०२०) : (१) अंशतः खरे आहे.

(२) हे खरे आहे.

(३) हे खरे नाही.

(४) कोल्हापूर जिल्हयातील कृषी सेवा केंद्र चालक, युरिया जादा दराने विक्री करित असल्याचे तसेच लिंकिंग पध्दतीने खत विक्री करित असल्याच्या तक्रारी दूरध्वनीद्वारे प्राप्त झालेल्या आहेत. त्यानुसार भरारीपथकाने तपासणी करून सदर प्रकारावर आळा घातलेला आहे. तसेच, कृषि सेवा केंद्रावर कृषी सहायक, कृषि पर्यवेक्षक, मंडळ कृषि अधिकारी यांचे समक्ष शेतकऱ्यांना खते विक्री केली आहेत.

तसेच, जिल्हा अधीक्षक कृषि अधिकारी, कोल्हापूर यांनी डमी ग्राहक बनून गुणवत्ता नियंत्रण निरीक्षकांसह एकूण १९ कृषि सेवा केंद्राची तपासणी केली आहे. त्यापैकी ५ कृषि सेवा केंद्रांमध्ये अनियमितता आढळून आल्याने ४ परवाने निलंबित करण्यात आले आहेत. तसेच, एका कृषि सेवा केंद्रास सक्त ताकिद देण्यात आली आहे.

तसेच, कोल्हापूर जिल्हयातील २४८८ कृषि सेवा केंद्रांची गुणवत्ता नियंत्रण निरीक्षक व भरारी पथकामार्फत तपासणी करून त्रुटी आढळून आलेल्या कृषि सेवा केंद्रावर कारवाई करण्यात आलेली आहे. त्याचप्रमाणे, "बांधावर खत वाटप" या मोहिमेतर्गत खत उत्पादक कंपन्यांच्या युरिया खत साठ्यास विक्री बंद आदेश देवून, एकूण ३०९ मे. टन इतका युरिया खत शेतकऱ्यांच्या मागणीनुसार थेट बांधावर पुरवठा करून टंचाईवर मात करण्यात आली आहे. सदर प्रकरणी कृषि अधिकारी यांनी कारवाई केलेली असल्यामुळे त्यांचेवर कार्यवाही करण्याचा प्रश्न उद्भवत नाही.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

महिला व बालविकास विभागाच्या काटकसरीच्या धोरणामुळे योजनांचा खर्च कमी करण्यात आल्याबाबत.

(३२) ११७६२ (१४-०९-२०२०). श्री. राधाकृष्ण विखे-पाटील (शिर्डी) : सन्माननीय महिला व बालविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) केंद्र व राज्य सरकारच्या अनुदानातून चालविण्यात येणाऱ्या तसेच राज्याच्या महिला व बालविकास विभागामार्फत अनेक योजना चालविण्यात येत असून शासनाने सन २०२०-२०२१ या वर्षाच्या अर्थसंकल्पात या विभागासाठी ३ हजार कोटी रुपयांची तरतूद करण्यात आली असून त्यापैकी ३३ टक्के या मर्यादेतच खर्च करावा लागणार असल्याने विभागास काही योजना बंद कराव्या लागणार आहेत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, समाजातील शेवटच्या घटकासाठी अनेक योजना महिला व बालविकास विभागामार्फत राबविल्या जात असून सध्या हा घटक अडचणीत असून एकात्मिक बालविकास सेवा योजनेतर्गत सहा महिने ते सहा वर्षे वयाची बालके, गरोदर व स्तनदा माता यांना पोषण आहाराचा पुरवठा करण्यात येतो परंतु शासनाच्या काटकसरीच्या धोरणामुळे कुपोषण तसेच गरोदर व स्तनदा माता यांचा मृत्यूदर वाढण्याची शक्यता आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, याप्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय,

(४) असल्यास, त्यानुसार ६ महिने ते ६ वर्षे वयाची बालके, गरोदर व स्तनदा माता यांच्यावर उपासमारीची वेळ येऊ नये व मृत्यूदर वाढू नये याकरीता शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

अॅड. यशोमती ठाकूर (सोनावणे) (१२-१०-२०२०) : (१) नाही.

(२) नाही.

(३), (४) व (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

नेवासा (जि.अहमदनगर) तालुक्यात युरिया, मिश्र खते व किटकनाशक औषधांचा तुटवडा असल्याबाबत

(३३) ११८३९ (१७-०७-२०२०). श्री. राधाकृष्ण विखे-पाटील (शिर्डी) : सन्माननीय कृषी मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) नेवासा (जि.अहमदनगर) तालुक्यात लॉकडाऊनमुळे सर्वाधिक नुकसान शेती उद्योगाचे झाले असून शेतीला लागणारे युरिया, मिश्र खते व किटकनाशक औषधांचा तुटवडा शेतकऱ्यांना भासत असल्याचे दिनांक १ एप्रिल, २०२० रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, शेतीसाठी लागणाऱ्या पूरक मालाची निर्मिती करणारे कारखाने सध्या बंद असल्यामुळे शेतीशी निगडित मालाचा पुरवठा कमी झाल्याने शेतकऱ्यांना अनेक समस्यांना

सामोरे जावे लागत असल्यामुळे शेतीच्या मशागतीची कामे प्रलंबित आहेत, तसेच गेली दोन वर्षे दुष्काळ, अवकाळी पावसासह रोगराई व सध्या कोरोना अशा कारणामुळे शेतकरी आर्थिक संकटात सापडला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्याअनुषंगाने शेतीशी निगडित मालाचे उद्योग कारखाने सुरु करून शेतकऱ्यांना खतांचा व इतर आवश्यक वस्तुंचा पुरवठा सुरळीतपणे करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहेत,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दादाजी भुसे (१५-०९-२०२०) : (१) हे खरे नाही.

(२) हे खरे नाही.

(३) दिनांक १ एप्रिल, २०२० रोजी नेवासा (जि.अहमदनगर) तालुक्यात १०७८० मे. टन व अहमदनगर जिल्ह्यात १०२१२० मे. टन इतका रासायनिक खतांचा साठा उपलब्ध होता.

तसेच, कीटकनाशकांची पुरेशी उपलब्धता होती. मात्र, कोवीड १९ च्या प्रादुर्भावामुळे देशामध्ये लॉकडाऊन घोषित केल्याने सुरुवातीस काही कालावधीसाठी विक्री केंद्र बंद होती.

तथापि, लॉकडाऊन सुरु झाल्यानंतर शेतकऱ्यांना कृषि निविष्टांचा पुरवठा सुरळीत राहण्यासाठी समन्वय केलेला आहे. बियाणे, खते आणि कीटकनाशके यांची खरेदी, प्रक्रिया आणि वाहतूक याबाबत मार्गदर्शक सूचना दि.२७/०३/२०२० रोजी प्रसिध्द करण्यात आलेल्या आहेत. त्यानुसार, कृषी वस्तू व उत्पादने व सर्व वस्तूंची आयात व निर्यात करण्यास परवानगी देण्यात आलेली आहे. तसेच, आवश्यक वस्तू आणि सेवा प्रदान करणारी दुकाने / आस्थापनांना वरील प्रतिबंधांमधून वगळण्यात आलेले आहे.

तसेच, लॉकडाऊन कालावधीमध्ये खते व बियाण्याच्या वाहतूक व पुरवठा मध्ये अडचणी येऊ नयेत. त्याचप्रमाणे, मजुरांद्वारे खतांची चढ-उतार करण्यास अडचण भासू नये, याकरीता सर्व जिल्हाधिकारी यांना दक्षता घेण्याच्या सूचना देण्यात आलेल्या आहेत. त्यामुळे, शेतकऱ्यांना शेतीशी निगडित मालाचा पुरवठा सुरळीत होत आहे.

शेतीसाठी लागणाऱ्या पुरक मालाची निर्मिती करणारे कारखाने नेवासा तालुक्यात नाहीत.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

उल्हासनगर मतदार संघातील म्हारळ या ग्रामपंचायतीला सांडपाणी व्यवस्थापन करण्यासाठी जागा उपलब्ध करून देण्याबाबत

(३४) ११९२५ (१३-०९-२०२०). श्री.कुमार आयलानी (उल्हासनगर) : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) उल्हासनगर मतदार संघातील म्हारळ या ग्रामपंचायतीला सांडपाणी व्यवस्थापन करण्यासाठी म्हारळ हद्दीतील सर्वे नंबर ५३/५ अ क्षेत्र ०-८०-० जागा उपलब्ध होण्याकरिता प्रस्ताव जिल्हाधिकारी, ठाणे यांच्याकडे दिनांक २० फेब्रुवारी, २०२० रोजी तहसीलदार, उल्हासनगर यांनी पाठविला आहे, हे खरे आहे काय,

वि.स. १६ (२८)

- (२) असल्यास, सदर जागा उपलब्ध होण्याबाबत मागणी जिल्हाधिकारी यांच्या अध्यक्षतेखाली झालेल्या बैठकीत सुद्धा लोकप्रतिनिधी यांनी केली असून सदर प्रस्तावावर कोणतीच कार्यवाही करण्यांत आली नाही, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, सदर प्रस्तावाच्या अनुषंगाने शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे कोणती आहेत ?

श्री. बाळासाहेब थोरात (१२-१०-२०२०) : (१) होय, हे खरे आहे.

- (२) व (३) सदर मागणीच्या अनुषंगाने सादर केलेल्या प्रस्तावात काही त्रुटी असल्यामुळे सदर त्रुटींची पूर्तता करून अहवाल सादर करण्याचे निर्देश जिल्हाधिकारी, ठाणे यांनी तहसिलदार, उल्हासनगर यांना दिले आहेत.
- (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

मौजे कांबा (ता.कल्याण, जि.ठाणे) येथील सर्वे नंबर ५२ मधील जमीन गैरव्यवहाराबाबत

(३५) १२०५९ (१३-०९-२०२०). श्री.कुमार आयलानी (उल्हासनगर) : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) मौजे कांबा (ता.कल्याण, जि.ठाणे) येथील सर्वे नंबर ५२ क्षेत्र २०० एकर सावकार विष्णू फडके यांची मिळकत असून यामध्ये स्टोमेसा इंडिस्ट्रीज या कंपनीची ३ हेक्टर सातबारा मध्ये नोंद होती या क्षेत्रावर जिल्हाधिकारी ठाणे यांनी १९९५ ते २००२ या कालावधीसाठी स्टोमेसा कंपनीला खाणपट्टा दिला होता, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सन १९९६ साली स्टोमेसा कंपनीचे भागीदार यांनी जिल्हाधिकारी कार्यालयातील खनिकर्म अधिकारी यांच्याशी संगनमत करून शेतकरी देवराम शिरोसे यांच्या मालकीच्या जागेमध्ये अतिक्रमण करून सुमारे ३ हेक्टर जागा कागदोपत्री कोणतीही नोंदणी न करता सरकारी कागदपत्रे तयार करून त्यावर स्टोमेसा या कंपनीचे नाव दाखविले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, सदर जागेबाबत देवराम शिरोसे यांनी जिल्हाधिकारी, ठाणे यांच्याकडे तक्रार दाखल केली आणि जिल्हाधिकारी यांनी सदर कंपनीचे सर्व परवाने रद्द केले असून बनावट कागदपत्रे सादर करून जमीन हडप स्टोमेसा कंपनीविरुद्ध गुन्हा दाखल करण्याबाबत आदेशही देण्यात आले होते, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, स्टोमेसा कंपनीचे भागीदार चेतन डेंडिया यांनी पुन्हा सन २०१३ साली ५०/९६ बनावट नकाशा जोडून उप विभागीय अधिकारी कल्याण यांच्याकडे अपील ४१/२०१३ दाखल केले व ६ हेक्टर नोंदीचे आदेश दिनांक १३/१०/२०१६ रोजी करून घेतले असून सद्यस्थितीत उक्त प्रकरण मा.महसूल मंत्री यांच्याकडे प्रलंबित आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (५) असल्यास, सदर जमीन शेतकऱ्यांना परत मिळवून देण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (६) नसल्यास, विलंबाची कारणे कोणती आहेत ?

श्री. बाळासाहेब थोरात (१२-१०-२०२०) : (१), (२) व (३) मौजे कांबा, ता.कल्याण, जि.ठाणे येथील स.नं. ५२ पैकी क्षेत्र ३-००.०० हे-आर या क्षेत्रामध्ये दगड आणि साधी माती या गौणखनिजाच्या उत्खननासाठी जिल्हाधिकारी, ठाणे यांचे आदेश दिनांक ०५/०१/१९९५ अन्वये दिनांक १६/०१/१९९५ ते दिनांक १५/०१/२००२ या कालावधीसाठी खनिपट्टा मंजूर करण्यात आला होता. तथापि, खनिपट्टाधारक हे मंजूर केलेल्या क्षेत्राबाहेर गौणखनिज उत्खनन करीत असल्याचे निदर्शनास आल्याने जिल्हाधिकारी, ठाणे यांनी दिनांक २६/०९/२००१ च्या आदेशान्वये सदर खनिपट्टाधारकाचा खनिपट्टा रद्द केला आहे.

(४) व (५) मौजे कांबा, ता.कल्याण, जि.ठाणे येथील स.नं. ५२/१ पैकी क्षेत्र ६-००.०० हे-आर या मिळकतीबाबत गाव दफ्तरी नोंदविण्यात आलेल्या फेरफार क्रमांक १८६४, दिनांक २६/१२/२००६ विरुद्ध स्टोमॅसा इंडस्ट्रीजचे भागीदार यांनी उप विभागीय अधिकारी, कल्याण यांच्याकडे दाखल केलेले अपील दिनांक १३/१०/२०१६ च्या आदेशान्वये अंशतः मंजूर केले असून सदर स्थितीत सदर मिळकतीसंदर्भातील दावा मा.मंत्री (महसूल) यांच्या न्यायालयात प्रलंबित आहे.

(६) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील शेतकरी बांधावर बियाणे व खते पोहचविण्याच्या योजनेपासून वंचित असल्याबाबत

(३६) १२३७० (१२-०८-२०२०). श्री.दौलत दरोडा (शहापूर), श्रीमती मोनिका राजळे (शेवगांव - पाथर्डी) : सन्माननीय कृषी मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) शेतकऱ्यांच्या बांधावर बियाणे व खते पोहचविण्याची योजना शासनाकडून माहे मे-जून, २०२० पासून राबविण्यात आली असून योजनेच्या अटीनुसार गावातील किमान १२ ते १५ शेतकऱ्यांनी गट तयार करून आवश्यक असणारी खते व बियाणे स्थानिक कृषी पर्यवेक्षकाच्या माध्यमातून खरेदी करावयाची आहेत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, योजनेच्या अटीनुसार सदरहू गट शेतकऱ्यांनी स्वतः तयार करावयाचा असल्याने तसेच एकत्रित मागण्यांची नोंद करणे शेतकऱ्यांना अवघड जात असल्यामुळे शेतकरी स्वतःच कृषी केंद्रावर जावून स्वतंत्ररित्या खते व बियाणांची खरेदी करीत असल्याने ही योजना पूर्णपणे अयशस्वी ठरली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, खारिवली, पालसई, आमगाव, केळठण, पाली, आंबिस्ते, गोऱ्हे, चिंचघर, उज्जैनी, कुडूस, गुहीर, कोना, गारगाव, तिळसा, नेहरोली, परळी, मांडवा, खानिवली, मानिवली, वाडा (ता.वाडा, जि.पालघर) या गावांमध्ये ही योजना केवळ कागदोपत्री राबविण्यात आल्याचे दर्शवून प्रत्यक्षात मात्र या गावांतील शेतकऱ्यांना सदरहू योजनेचा कोणताही लाभ मिळालेला नाही, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्याअनुषंगाने राज्यातील शेतकऱ्यांना बांधावर बियाणे व खते पोहचविण्याच्या योजनेचा लाभ देण्याबाबत तसेच वाडा तालुक्यात या योजनेत गैरप्रकार करणाऱ्या कृषी कार्यालयातील संबंधित दोषी अधिकारी व कर्मचारी यांचेवर कारवाई करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दादाजी भुसे (०१-१०-२०२०) : (१) राज्यात शेतकऱ्यांच्या बांधावर कृषि निविष्ठा उपलब्ध करून देण्याच्या योजनेतर्गत कृषि विभागातील अधिकारी/कर्मचारी हे ग्राम पातळीवर कृषि सेवा केंद्र व शेतकरी गट यांच्यामध्ये समन्वयक म्हणून काम करून शेतकऱ्यांच्या बांधावर खते व बियाणे उपलब्ध करून देतात.

(२) हे खरे नाही.

(३) सदर योजनेतर्गत प्रश्नांकित गावांतील ६० शेतकरी गटांतील ५०५ शेतकऱ्यांना एकूण ५२ मे. टन खतांचा व ८१ क्विंटल बियाणांचा पुरवठा करण्यात आलेला आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील दिव्यांगांच्या शाळेतील शिक्षकांचे समायोजन करण्याबाबत

(३७) १२७८७ (१७-०९-२०२०). श्री.अभिमन्यु पवार (औसा) : सन्माननीय विशेष सहाय्य मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) आयुक्त, दिव्यांग कल्याण आयुक्तालय, पुणे यांनी माहे ऑक्टोबर, २०१९ मध्ये राज्यातील काही मोजक्याच दिव्यांग शाळांची तपासणी करून त्यापैकी काही दिव्यांगांच्या शाळेचे नुतनीकरण रद्द केले असून या शाळेतील दिव्यांग विद्यार्थ्यांचे शैक्षणिक नुकसान होऊ नये यासाठी या शाळेतील विद्यार्थ्यांचे इतर दिव्यांगांच्या शाळेत प्रवेश देण्याचे आदेश दिले असल्याचे माहे जून, २०२० मध्ये निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर नुतनीकरण रद्द केलेल्या शाळेतील कायम सेवेत असलेल्या शिक्षकांचे समायोजन करण्याबाबत कोणतीही कार्यवाही झाली नसल्याने या शिक्षकांवर व त्यांच्या कुटुंबावर वेतन व काम नसल्याने उपासमारीची वेळ आल्याने सदर शिक्षकांचे व कर्मचाऱ्यांचे समायोजन करण्याबाबत मा.मुख्यमंत्री यांच्याकडे महाराष्ट्र राज्य अपंग शाळा/कर्मशाळा कर्मचारी संघ, महाराष्ट्र राज्य यांनी दिनांक २२ जून, २०२० रोजी वा त्यासुमारास निवेदनाद्वारे मागणी केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उपरोक्त निवेदनांच्या अनुषंगाने शासनाने उक्त शिक्षकांचे व कर्मचाऱ्यांचे समायोजन करण्याबाबत वा त्यांना वेतन देण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली आहे वा करण्यात येत आहे.

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. धनंजय मुंडे (१२-१०-२०२०) : (१) होय.

(२) व (३) महाराष्ट्र राज्य अपंग शाळा/कर्मशाळा कर्मचारी संघ, महाराष्ट्र राज्य यांनी मा.मुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य यांना पाठविलेले दि.२२ जून, २०२० रोजीचे पत्र आयुक्तालयात आढळून आलेले नाही. परंतू सदरहू प्रकरणी आयुक्त, दिव्यांग कल्याण, पुणे यांचे स्तरावर कार्यवाही सुरु आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**औरंगाबाद व जालना जिल्हयांतील नुकसानग्रस्त मोसंबी
उत्पादकांना नुकसान भरपाई देण्याबाबत**

(३८) १२७८८ (१७-०७-२०२०). श्री.प्रदीप जैस्वाल (औरंगाबाद मध्य) : सन्माननीय फलोत्पादन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) औरंगाबाद व जालना हे जिल्हे मोसंबीचे आगार म्हणून ओळखले जात असून मोसंबीचा पुरवठा ह्या जिल्हयांमधून केला जातो, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, लॉकडाऊनमुळे विक्री न झाल्यामुळे सदरहू जिल्हयांमधील लाखो टन मोसंबी अद्यापही झाडांवरून काढण्यात आलेली नसल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, सदरहू मोसंबी विक्रीविना खराब झाल्यामुळे मोसंबी उत्पादकांचे मोठ्या प्रमाणात आर्थिक नुकसान झाले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, औरंगाबाद व जालना जिल्हयांतील नुकसानग्रस्त मोसंबी उत्पादकांना नुकसान भरपाई देण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. संदीपानराव भुमरे (१६-०९-२०२०) : (१) होय.

(२) हे खरे नाही.

(३) (४) व (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**दवडीपार (ता.जि.भंडारा) येथे रस्त्याच्या बांधकामासाठी
अवैधरित्या मुरुम उत्खनन केल्याबाबत**

(३९) १३०६८ (१३-०९-२०२०). श्री.कृष्णा गजबे (आरमोरी) : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) कारधा ते निलज रस्ता बांधकामासाठी दवडीपार (ता.जि.भंडारा) येथील श्रीमती ताराबाई मेश्राम यांच्या मालकीच्या गट क्र. ३२३, आराजी १.१८ हे.आर शेतजमिनीची परस्पर कागदपत्रे मिळवून रस्त्याच्या कंत्राटदाराने शेतातून अवैधरित्या ५ हजार पेक्षा जास्त ब्रास मुरुमाचे उत्खनन केल्याची बाब माहे जुन, २०२० च्या शेवटच्या आठवड्यात निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, खोदकामामुळे शेतात खड्डा पडल्याने पीडीत शेतकरी वहीवाटीपासुन वंचीत झाला असून त्यांना नुकसान भरपाई मिळाली नसल्याचेही निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उक्त प्रकरणी चौकशी करून नुकसानग्रस्त शेतकऱ्याला नुकसान भरपाई व अवैधरित्या मुरुमाचे खोदकाम करणाऱ्या कंत्राटदाराकडून शासनाचा बुडालेला महसूल वसूल करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. बाळासाहेब थोरात (१८-०९-२०२०) : (१), (२) व (३) मौजा दवडीपार (बा), ता., जि. भंडारा येथील श्रीमती ताराबाई मेश्राम व इतर यांच्या गट क्र.३२३ आराजी १.१८ हे.आर.मधून संबंधित जमीनमालकाच्या संमतीनुसार कंत्राटदार कंपनीस १००० ब्रास मुरुम उत्खनन करण्यास तहसिलदार, भंडारा यांनी परवानगी दिली होती. तथापि, सदर कंत्राटदार कंपनी यांनी उक्त गटातून मंजूर १००० ब्रासच्या व्यतिरिक्त १८३५ ब्रास अधिक मुरुम उत्खनन व वाहतूक केल्याची बाब निदर्शनास आली आहे.

तक्रारदार श्रीमती ताराबाई मेश्राम यांनी मागणी केलेल्या नुकसान भरपाईकरीता संबंधित कंपनीस नोटीस दिली असता, सदर कंपनीने तक्रारदार यांच्या संमतीने करारपत्र करून रु.३,५०,०००/- इतकी नुकसान भरपाई तक्रारदार यांना दि.१६/७/२०२० रोजी अदा केली आहे.

तसेच संबंधित कंत्राटदार कंपनीने १८३५ ब्रास अधिक उत्खनन केल्याप्रकरणी तहसिलदार, भंडारा यांनी संबंधित कंत्राटदार कंपनीस रु.१,४४,९६,५००/- इतक्या दंडात्मक रक्कमेचे आदेश दि.९/७/२०२० रोजी पारीत केले आहेत.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**वन विकास महामंडळ वनक्षेत्र कन्हाळगाव (ता.बल्लारपूर, जि.चंद्रपूर) येथे
रेतीचा अवैध उपसा होत असल्याबाबत**

(४०) १३२०९ (१०-०७-२०२०). श्री.सुभाष धोटे (राजुरा) : सन्माननीय वने मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) वन विकास महामंडळ वनक्षेत्र कन्हाळगाव (ता.बल्लारपूर, जि.चंद्रपूर) मधील कक्ष क्रमांक १३९ मधील नाल्यातून संचारबंदीचे नियम तोडून हजारो ब्रास रेतीचा अवैधरीत्या उपसा सुरु असल्याचे माहे मे, २०२० मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, याबाबत चौकशी करून अवैधरीत्या रेतीचा उपसा करणाऱ्या रेती तस्करांवर शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. संजय राठोड (०९-०९-२०२०) : (१) होय. अंशतः खरे आहे.

वन विकास महामंडळ मध्य चांदा वनप्रकल्प विभागात कन्हाळगाव-२ वनपरिक्षेत्रात कक्ष क्रमांक १३९ मधील नाला परिसरात दि.०१.०५.२०२० रोजी पहाटे वनपरिक्षेत्र अधिकारी, फिरते पथक यांनी वन व वन्यजीव संरक्षणार्थ गस्त करताना नाल्यातून अवैध रेती उत्खनन केली जात असल्याची बाब निदर्शनास आले असता, त्याबाबत तात्काळ दखल घेऊन मुद्देमाल व आरोपी यांचेवर कायदेशीर कारवाई केली आहे. सदर अवैध उत्खननामध्ये रेतीची मात्रा हजारो ब्रास नसून ३४.९० ब्रास रेती आहे.

(२) कन्हाळगाव-२ परिक्षेत्रातील कक्ष क्रमांक १३९ मधील नाल्यातून रेती तस्करी करणाऱ्या दोन ट्रॅक्टरचालक व इतर आरोपींवर भारतीय वन अधिनियम, १९२७ चे कलम २६(१) ड व ग, कलम ४१, कलम ५२ (१) नुसार प्रथम वन गुन्हा क्र.६५/३२३२, दि.०१.०५.२०२० दाखल करून

ट्रॅक्टर-ट्रॉली रेतीसह वनपरिक्षेत्र अधिकारी, फिरते पथक जप्त करून पुढील चौकशी एक आठवड्याच्या कालावधीत पूर्ण केली व चौकशी अहवाल सहायक व्यवस्थापक-२ तथा प्राधिकृत अधिकारी, मध्य चांदा वन प्रकल्प विभाग, बल्लारशाह यांचेकडे सादर केले. प्राधिकृत अधिकारी यांनी भारतीय वन अधिनियम १९२७ मधील कलम ६८ नुसार आरोपीबाबत व गुन्ह्यातील वापरलेल्या वाहन व इतर साहित्याबाबत अंतिम आदेश पारित केले असून वनोपज महामंडळाकडे ताब्यात आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील जैव वैद्यकीय कच-यात वाढ होत असल्याबाबत

(४१) १३३६० (१९-०७-२०२०). श्रीमती यामिनी यशवंत जाधव (भायखळा) : सन्माननीय पर्यावरण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात सर्वसाधारणपणे दिवसाला ६० टन जैव वैद्यकीय कचरा जमा होत असतो परंतु कोरोना या साथीच्या आजारामुळे सुमारे ३० टन जादा कोविड जैव वैद्यकीय कचरा जमा होत असल्याने राज्यातील जैव वैद्यकीय कच-याचे प्रमाण दीडपट वाढल्याचे दि.२२.६.२०२० रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आल्याचे महाराष्ट्र प्रदुषण नियंत्रण मंडळाचे मुख्य वैज्ञानिक अधिकारी डॉ.अमर सुपाते यांनी स्पष्ट केले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या कचरा ४८ तासांत नष्ट करणे बंधनकारक असतांना जैव वैद्यकीय कचरा निर्मूलन केंद्राच्या अपु-या क्षमतेमुळे सदर कचरा नष्ट करण्यास विलंब होत असल्याने कोरोना रुग्णांच्या संख्येत वाढ होत आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुसार जैववैद्यकीय कचरा ४८ तासात नष्ट करण्याच्या दृष्टीने शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. आदित्य ठाकरे (०८-०९-२०२०) : (१) हे खरे आहे.

(२) हे खरे नाही. महाराष्ट्र राज्यामध्ये जैव वैद्यकीय कचऱ्यावर एकूण ३० सामूहिक प्रक्रिया व निर्मूलन केंद्रामार्फत प्रक्रिया केली जाते. ३० सामूहिक प्रक्रिया व निर्मूलन केंद्रांची एकूण स्थापित क्षमता भस्मीकरण (Incinerator)-९२ मे. टन आणि आटोक्लेव (Autoclave)-१० मे.टन इतकी आहे. दि २२.६.२०२० रोजी २९.६ मे.टन कोविड कचरा संकलित करण्यात येवून विहित कालमर्यादेत नष्ट करण्यात आला आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**गडचिरोली जिल्ह्यात महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी
योजनेअंतर्गत झालेला गैरव्यवहार**

(४२) १३४७१ (१७-०७-२०२०). डॉ.देवराव होळी (गडचिरोली) : सन्माननीय रोजगार हमी मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) गडचिरोली जिल्ह्यात महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी योजनेअंतर्गत सन २०१३-२०१४, २०१४-१५, २०१५-१६, २०१६-१७, २०१७-१८, २०१८-१९ या आर्थिक वर्षातील संविधानिक लेखा परीक्षणाच्याअहवालात आर्थिक गैरव्यवहार झाल्याचे नमूद करण्यात आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, लेखा परीक्षण अहवालावर अनुपालन/कार्यपालन अहवाल शासनातर्फे करण्यात न आल्याने लेखा परीक्षणातील आक्षेप व गैरव्यवहारावर कोणतीही कार्यवाही करण्यात आलेली नाही, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उपजिल्हाधिकारी, (रोहयो) गडचिरोली यांनी सदरहू लेखा परीक्षण अहवालावर जाणीवपूर्वक दुर्लक्ष करून शासनाची दिशाभूल केली असुन याच विभागात ई टेंडर न करता उच्च दरामध्ये साहित्याची खरेदी करून गैरव्यवहार करण्यात आल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्याअनुषंगाने गैरव्यवहार करणाऱ्या संबंधितांवर कारवाई करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. संदीपानराव भुमरे (०६-१०-२०२०) : (१) हे अंशतः खरे आहेत.

संवैधानिक लेखा परीक्षण अहवालात आर्थिक गैरव्यवहार झालेला नसून अनियमितता झाल्याचे नमूद आहे.

(२) सन २०१८-१९ या आर्थिक वर्षाचे अनुपालन अहवाल यंत्रणेकडून प्राप्त आहे. संबंधित लेखापरिक्षकाकडून पडताळणी करण्यात येईल. सन २०१३-१४ ते २०१६-१७ चे कार्यपालन अहवाल शासनास सादर करण्याची कार्यवाही सुरू आहे.

(३) हे खरे नाही.

(४) व (५) गैरव्यवहार सिध्द झाल्यास आवश्यक ती कार्यवाही करण्यात येईल.

पुणे येथे ठेकेदाराने महसूल विभागाचे लाखो रुपयांचे स्वामित्वधन बुडविल्याबाबत

(४३) १३५१३ (१३-०९-२०२०). श्री.चेतन तुपे (हडपसर) : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) पुणे शहरातील राडारोड्याची (ड्रेबीज) विल्हेवाट लावण्याचे काम दिलेल्या ठेकेदाराने महसूल विभागाचे लाखो रुपयांचे स्वामित्वधन बुडविले असल्याचे माहे जून, २०२० मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

वि.स. १६ (३५)

- (२) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले,
- (३) असल्यास, चौकशीनुसार संबंधित ठेकेदारावर व अधिकाऱ्यांवर शासनाकडून कोणत्या स्वरूपाची कारवाई करण्यात आली तसेच ठेकेदाराकडून स्वामित्वधन वसूल केले आहे काय,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. बाळासाहेब थोरात (१८-०९-२०२०) : (१), (२) व (३) पुणे शहरात निर्माण होणारा राडारोडा (डेब्रीज) संकलीत करून त्याची वाहतूक करणे व सदर राडारोड्यावर प्रक्रिया करणेकामी पुणे महानगरपालिकेकडून निविदा प्रक्रिया राबवून कंत्राटदाराची नेमणूक करण्यात आली आहे. त्यानुसार सदर कंत्राटदारामार्फत पुणे शहरात निर्माण होणारा राडारोडा संकलीत करून उरुळी-फुरसुंगी कचरा डेपो येथे भू-भरावाच्या ठिकाणी आग लागू नये म्हणून टाकण्यात येत आहे. सदर कामाअंतर्गत कोणत्याही प्रकारचे उत्खनन करण्यात येत नसल्यामुळे वाहतूक करण्यात येत असलेल्या राडारोड्यासाठी (डेब्रीज) स्वामित्वधन भरण्याचा प्रश्न उद्भवत नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

केळझर, मंदातुकुम व साजरखेड (ता.मुल, जि.चंद्रपूर) येथील अवैध रेतीसाठ्याबाबत

(४४) १३५५८ (१३-०९-२०२०). श्री.सुभाष धोटे (राजुरा) : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) केळझर, मंदातुकुम व साजरखेड (ता.मुल, जि.चंद्रपूर) येथील अवैध रेतीसाठा जप्त करून लिलाव करण्यात आला मात्र या साठ्यावर नदीमधून रेतीची अवैध वाहतूक केली जात असल्याने शासनाचा कोट्यवधी रुपयांचा महसूल बुडत असल्याची बाब दिनांक २७ मे, २०२० रोजी वा त्या सुमारास निदर्शनास आली, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, जप्त केलेल्या रेती साठ्याची तात्काळ चौकशी करून फेर मोजणी करण्याची मागणी नागरिकांकडून होत आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. बाळासाहेब थोरात (१८-०९-२०२०) : (१) मौजे केळझर, मौजे मंदातुकुम व मौजे साजरखेड (ता.मुल, जि.चंद्रपूर) येथून माहे एप्रिल, २०२० मध्ये एकूण १५६ ब्रास अवैध वाळूसाठा जप्त करण्यात आला आहे. सदर वाळूसाठ्याची उपअभियंता, सार्वजनिक बांधकाम उपविभाग, मुल यांचेकडून मोजणी करून माहे मे, २०२० मध्ये सदर वाळूसाठ्याचा लिलाव करण्यात आला असून सदर लिलावातून शासनास रु.१,७४,०००/- इतका महसूल प्राप्त झाला आहे.

तसेच सदर परिसरातून वाळूच्या अवैध वाहतूकीच्या ३ प्रकरणी दंडात्मक कार्यवाही करून रु.६,१९,९००/- इतकी रक्कम शासनजमा करण्यात आली आहे. तर ४ वाहनांच्या प्रकरणी मुल पोलीस ठाणे येथे गुन्हा नोंद करण्यात आला आहे.

वि.स. १६ (३६)

(२) अशी बाब निदर्शनास आली नाही.

(३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यामध्ये मास्कच्या किंमतीत तफावत असल्याबाबत

(४५) १३६५५ (१४-०९-२०२०). श्री.राजेंद्र पाटणी (कारंजा), श्री.सचिन कल्याणशेटी (अक्कलकोट) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यामध्ये गेल्या वर्षी मास्कची किंमत १७ रुपये ३३ पैसे होती तेच मास्क आता राज्याच्या वेगवेगळ्या १४ जिल्ह्यांमध्ये १४ वेगवेगळ्या दराने खरेदी झाल्याची बाब दिनांक ८ जुलै, २०२० रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आली, हे खरे आहे काय,

(२) तसेच, कोरोनाचा प्रादुर्भाव रोखण्यासाठी राज्यात सध्या आपत्ती निवारण कायद्यानुसार आपत्कालीन परिस्थितीच्या नावाखाली आरोग्य विभागाकडून १७ रुपये ३३ पैसे किमतीचा मास्क २०० रुपयांना खरेदी करण्यात आल्याचे माहे जुलै, २०२० च्या पहिल्या आठवड्यात निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीमध्ये काय निष्पन्न झाले व त्यानुसार संबंधितावर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. राजेश टोपे (०९-१०-२०२०) : (१) व (२) हे अंशतः खरे आहे.

(३) कोविड-१९ च्या अनुषंगाने लॉकडाउन परिस्थितीमुळे उत्पादन क्षमता कमी व मागणीत झालेली प्रचंड वाढ यामुळे पुरवठा दारांकडून वेगवेगळ्या दराने एन-९५ मास्कची विक्री करण्यात आली आहे.

कोविड-१९ या विषाणूचा प्रादुर्भाव रोखण्यासाठी उपाययोजना म्हणून खरेदी केली आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

खतांच्या साठेबाजीला आळा घालून शेतकऱ्यांना योग्य भावात

खते उपलब्ध करून देण्याबाबत

(४६) १३७२६ (१७-०७-२०२०). श्रीमती लताबाई सोनवणे (चोपडा), श्री.देवेंद्र फडणवीस (नागपूर दक्षिण पश्चिम), श्री.चंद्रकांत (दादा) पाटील (कोथरुड), अॅड.आशिष शेलार (वांद्रे पश्चिम), श्री.राधाकृष्ण विखे-पाटील (शिर्डी), श्री.सुभाष देशमुख (सोलापूर दक्षिण), श्री.राम कदम (घाटकोपर पश्चिम), श्रीमती यामिनी यशवंत जाधव (भायखळा) : सन्माननीय कृषी मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यातील खानदेश, मराठवाडा व विदर्भातील बहुतांश जिल्ह्यांमध्ये खतांची साठवणुक करून व्यापाऱ्यांकडून जास्त दराने गरजू शेतकऱ्यांना खते विकली जात असल्याचे माहे जून, २०२० मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, औरंगाबादमध्ये कृषी मंत्री यांनी प्रत्यक्ष खते व बियाणांची विक्री करणाऱ्या दुकानास भेट दिली असता दुकानांमध्ये खतांची साठवणुक केली जात असल्याचे दिनांक २१ जून, २०२० रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय,
- (४) असल्यास, कोरोनाच्या काळात खतांची कृत्रिम टंचाई निर्माण करणाऱ्या तसेच खतांची साठवणुक करणाऱ्या व्यापाऱ्यांवर कारवाई करून शेतकऱ्यांना रास्त दराने खते उपलब्ध करून देण्याच्या दृष्टीने शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दादाजी भुसे (१५-०९-२०२०) : (१) अंशतः खरे आहे.

(२) होय खरे आहे.

(३) होय.

(४) राज्यामध्ये कोरोना विषाणुच्या पार्श्वभूमीवर खतांची कृत्रिम टंचाई निर्माण करून जादा दराने युरिया खतांची विक्री करणाऱ्या खानदेश, मराठवाडा व विदर्भातील जादा दराने विक्री करणाऱ्या २५ परवाना धारकांचे परवाने निलंबित करण्यात आले आहेत. तसेच, इतर त्रुटीसाठी ३४ परवाने निलंबित करण्यात आले असून ३२ परवाने रद्द करण्यात आले आहेत. तसेच, कोरोना विषाणुच्या पार्श्वभूमीवर शेतकऱ्यांना वेळेत व मागणीप्रमाणे खते पुरवठा होण्यासाठी खत पुरवठा करणाऱ्या उत्पादकाच्या बैठका घेण्यात आलेल्या आहेत. खरीप हंगाम २०२० सुरु होण्यापूर्वी खतांची उपलब्धता महिनानिहाय पुरवठा नियोजनाप्रमाणे करण्यात आलेला आहे. यास्तव भरारी पथकाच्या माध्यमातून तसेच, खत निरीक्षकांच्या माध्यमातून कृषि निविष्ठा विक्री केंद्रांची व्यापक तपासणी करून शेतकऱ्यांना आवश्यकतेनुसार "बांधावर खत वाटप" या मोहिमेतर्गत युरिया खत शेतकऱ्यांच्या मागणीनुसार थेट बांधावर पुरवठा करून टंचाईवर मात करण्यात आली आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

पंढरपूर (जि.सोलापूर) तालुक्यातील तेजआधार नवयुग क्रांती बालिकाश्रम या सेवाभावी संस्थेस बालगृह सुरु करण्याची परवानगी मिळण्याबाबत

(४७) १३७५१ (१४-०९-२०२०). श्री.भारत भालके (पंढरपूर) : सन्माननीय महिला व बालविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) पंढरपूर (जि.सोलापूर) तालुक्यातील तेजआधार नवयुग क्रांती बालिकाश्रम या सेवाभावी संस्थेनी अनाथ बालकांच्या संगोपनासाठी बालगृह सुरु करणेसाठी प्रस्ताव मान्य करण्याची ऑनलाईन विनंती आयुक्त, महिला बालविकास, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचेकडे दिनांक २२ मे, २०२० रोजीच्या पत्र क्रमांक-१५ अन्वये केल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

वि.स. १६ (३८)

(२) असल्यास, सदर संस्थेने शासन निर्णयाप्रमाणे (G.R.) विहित नमुन्यात अर्ज सादर केला असून शासनाच्या सर्व नियम, अटी व निकष पूर्ण केले असतानाही अद्याप सदर संस्थेला बाल सुधारगृह सुरु करण्यास परवानगी देण्यात आली नसल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर संस्थेला बालगृह सुरु करण्यासाठी किती कालावधीत परवाना देण्यात येणार आहे.

(४) तसेच पंढरपुर येथे बालगृह सुरु करण्यास परवानगी देण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे.

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

अॅड. यशोमती ठाकूर (सोनावणे) (०७-१०-२०२०) : (१) हे खरे आहे.

(२) नाही.

आयुक्त, महिला बालविकास, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचेकडे प्राप्त झालेल्या प्रस्तावांपैकी १० टक्के पेक्षा कमी त्रुटी असणाऱ्या संस्थांचे प्रस्ताव आवश्यकतेनुसार मान्यतेस्तव सादर करण्याबाबतचा निर्णय घेण्यात आला होता त्यानुसार तालुक्यातील तेजआधार नवयुग क्रांती बालिकाश्रम या संस्थेच्या प्रस्तावात १० टक्के पेक्षा जास्त त्रुटी असल्याने सदर संस्थेच्या प्रस्तावास मान्यता प्रदान करण्यात आलेली नाही.

(३), (४) व (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

महागाव व उमरखेड (जि.यवतमाळ) तालुक्यात मोठ्या प्रमाणात

वाळु तस्करी सुरु असल्याबाबत

(४८) १३८२९ (१३-०९-२०२०). श्री.नामदेव ससाने (उमरखेड) : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) महागाव व उमरखेड (जि.यवतमाळ) तालुक्यात गेल्या कांही महिन्यापासून मोठ्या प्रमाणात वाळु तस्करी सुरु असून त्यामुळे शासनाच्या कोट्यवधी रुपयांच्या महसूलाचे नुकसान होत आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या वाळु माफियासोबत महसूल विभागातील काही अधिकारी यांचे संगनमत असल्याने चेक पोस्टवर पकडण्यात आलेल्या वाहनावर कारवाई करण्यास टाळाटाळ केली जात आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, शासनाने या प्रकरणी चौकशी करून वाळू माफिया व दोषी असलेले महसूल विभागातील अधिकारी, कर्मचारी यांच्यावर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे तसेच याबाबतची सद्यस्थिती काय आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

- श्री. बाळासाहेब थोरात (१८-०९-२०२०) :** (१) यवतमाळ जिल्ह्यात गौण खनिजाचे अवैध उत्खनन व वाहतूकीस प्रतिबंध करण्यासाठी तहसील स्तरावर भरारी पथके स्थापन करण्यात आली आहेत. सदर पथकामार्फत माहे एप्रिल, २०२० ते २० जुलै, २०२० या कालावधीत महागाव तालुक्यात गौण खनिजाच्या अवैध वाहतूकीच्या २५ प्रकरणात रु.३०.६१ लक्ष इतकी दंडात्मक कार्यवाही करून रु.१५.१७ लक्ष इतका दंड वसूल करण्यात आला आहे. तसेच उमरखेड तालुक्यात गौण खनिजाच्या अवैध वाहतूकीच्या ८ प्रकरणात रु.६.७५ लक्ष इतकी दंडात्मक कार्यवाही करून रु.३.५३ लक्ष इतका दंड वसूल करण्यात आला आहे. तसेच महागाव व उमरखेड तालुक्यात प्रत्येकी ६ प्रकरणी गुन्हे दाखल करण्यात आले आहेत.
- (२) अशी बाब निदर्शनास आली नाही.
- (३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

मौजा अजयपूर (जि. चंद्रपूर) येथील अंधारी नदीतून अवैध रेती उत्खनन होत असल्याबाबत

- (४९) १३८९७ (१३-०९-२०२०). श्री.सुधीर मुनगंटीवार (बल्लारपूर) :** सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
- (१) मौजा अजयपूर (जि.चंद्रपूर) येथील अंधारी नदीतून अवैध रेती उत्खनन होत असल्याबाबत तक्रार वि.स.स. बल्लारपूर यांनी जिल्हाधिकारी, चंद्रपूर यांच्याकडे दिनांक १० जुलै, २०२० रोजी वा त्या सुमारास लेखी निवेदनाद्वारे केली आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उक्त निवेदनाच्या अनुषंगाने या प्रकरणी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. बाळासाहेब थोरात (१८-०९-२०२०) : (१) हे खरे आहे.

(२) सदर निवेदनाच्या अनुषंगाने दि.२५/७/२०२० रोजी मौजा अजयपूर येथील अंधारी नदीपात्रात व परिसरात संयुक्त पाहणी केली असता नदीपात्रात पाण्याचा प्रवाह दुथडी भरून वाहत असल्याचे दिसून आले. तसेच नदीपात्राचे परिसरामध्ये वाळूचे अवैध उत्खनन झाल्याचे, वाहतूक होत असल्याचे वा साठा केल्याचे निदर्शनास आले नाही.

तथापि, सदर नदीपात्रात यापुर्वी वेळोवेळी वाळूच्या अवैध साठ्या प्रकरणी कारवाई करून जप्त वाळूसाठ्याच्या लिलावातून रु.९१,५००/- इतकी रक्कम शासनजमा करण्यात आली आहे. तसेच दि.२०/६/२०२० रोजी मौजा अजयपूर येथील अंधारी नदीपात्रात अवैध वाळू उत्खनन व वाहतूकीच्या प्रकरणी संबंधितास रु.१२,८७,९००/- इतक्या दंडात्मक रक्कमेचे आदेश पारित केले आहेत व २ वाहने जप्त करण्यात येवून रामनगर पोलीस ठाणे, चंद्रपूर येथे गुन्हा नोंद करण्यात आला आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

मौजे ओवळी (ता.भिवंडी, जि.ठाणे) येथील जमीन अवैधरीत्या अकृषक केल्याबाबत
(५०) १४२६३ (१३-०९-२०२०). श्री.देवेंद्र भुयार (मोर्शी), श्री.अब् आजमी (मानखूर्द शिवाजीनगर), श्री.रईस शेख (भिवंडी पूर्व) : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मौजे ओवळी (ता.भिवंडी, जि.ठाणे) येथील सर्व क्रमांक ४/८/१, ६४/६, ६/४, ६४/१५६, ५/७, ५/४ पैकी ५/२, ८/८/२, ४/८/२, ६४/१, ६४/७ पैकी ११/७ पैकी ६/२ पैकी जमिनीवर श्री.शंकर एस पवार यांनी दिनांक २३ जानेवारी, २००८ आणि दिनांक २८ जानेवारी, २००८ रोजी अकृषक परवानगी मिळण्यासाठी मयत झालेल्या व्यक्तींच्या नावे संमतीपत्रे तयार करून या बनावट दस्तावेजाद्वारे बेकायदेशीररित्या अकृषक परवानगी देण्यात आली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, अकृषक परवानगी देताना कोणतीही चौकशी न करता हे दाखले वितरित करण्यात आले, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदरहू परवानगी रद्द करून तेथे झालेले बेकायदेशीर बांधकाम निष्कासीत करण्याबाबत तसेच संबंधित दोषी अधिकाऱ्यांवर व शासनाची फसवणूक करणाऱ्या श्री.शंकर एस. पवार यांच्यावर फौजदारी कारवाई करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. बाळासाहेब थोरात (१२-१०-२०२०) : (१), (२) व (३) श्री.गणेश म्हात्रे व इतर यांचे कुलमुखत्यार श्री.शंकर एस. पवार यांनी दिनांक २३/०१/२००८ व दिनांक २८/०१/२००८ रोजी सादर केलेल्या खातेधारकांच्या हमी पत्रकांच्या आधारे मौजे ओवळी, ता.भिवंडी, जि.ठाणे येथील स.नं. १/३६ व इतर या मिळकतीस जिल्हाधिकारी, ठाणे यांच्या दिनांक ०७/०२/२००८ च्या आदेशान्वये औद्योगिक प्रयोजनार्थ बिनशेती परवानगी देण्यात आली आहे.

तथापि, सदर बिनशेती आदेशातील काही व्यक्ती संमतीपत्रके बनवायच्या काही वर्षे अगोदर मयत झाले असल्याची तक्रार श्री.रघुनाथ मारुती पाटील यांनी केली होती. सदर तक्रारीत तथ्य आढळून आल्याने जिल्हाधिकारी, ठाणे यांचे उक्त बिनशेती आदेश पुनर्विलोकनात घेण्यास विभागीय आयुक्त, कोकण यांनी दिनांक ३०/०६/२०१८ च्या पत्रान्वये मान्यता दिली आहे.

सदर मान्यतेच्या अनुषंगाने जिल्हाधिकारी, ठाणे यांनी महाराष्ट्र जमीन महसूल संहिता, १९६६ चे कलम २५८ अन्वये सुनावणी घेऊन दिनांक ११/०९/२०१९ रोजी पुनर्विलोकन आदेश पारीत केले आहेत.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

विधान भवन :

मुंबई.

राजेन्द्र भागवत

सचिव

महाराष्ट्र विधानसभा.

मुद्रणपूर्व सर्व प्रक्रिया महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालयाच्या संगणक यंत्रणेवर
मुद्रण: शासकीय मध्यवर्ती मुद्रणालय, मुंबई.